

II. ZASEDANJE DS SOZD ISKRA

V OSPREDJU NAPORI ZA IZPOLNITEV PLANA IZVOZA!

Po potrditvi sklepov I. zasedanja delavskega sveta SOZD Iskra so delegati poslušali poročilo o poslovanju SOZD Iskra v prvem polletju letošnjega leta. Poročevalec Zoran Polič je na kratko poročal o poslovanju, nakar je delavski svet poročilo sprejel in ugotovil, da je bil v prvem polletju letos dosežen dokaj ugoden izvoz na konvertibilno področje in tudi dokaj ugoden porast akumulacije. Vendar pa je prišlo do močnejšega izpada izvoza v dežele SEV, hkrati pa so zaostreni gospodarski pogoji, predvsem izjemne podražitve re-promaterialov in zviševanja obresti za najete kredite, poslabšali gospodarski položaj nekaterih organizacij v primerjavi s preteklim letom, kar terja poglobljene analize in pripravo ukrepov za odpravo nastalih poslovnih problemov.

V tretji točki je Miloš Resnik informiral delegate o letošnji 8-mesečni zunanje-trgovinski menjavi Iskre. V tem obdobju je Iskra izvozila za 133 milijonov dolarjev izdelkov, kar pomeni v primerjavi z istim obdobjem lanskega leta za 15% večji izvoz, kljub temu pa le 50% letnega plana. Opozoril je, da bodo težave izpolnitve letošnjega plana v zadnjem kvartalu precejšnje, prav nasprotno kot v minulih letih, ker nastajajo težave pri zagotavljanju proizvodnje, za nekatere programe ni dovolj naravnih, predvsem pa, ker se nekatere delovne organizacije rajši odločajo za prodajo doma kot za izvoz.

V nadaljevanju so delegati poslušali informacijo o izvajanju sanacijskih programov v DO Široka potrošnja TOZD Gospodinjski aparati Reteče in TOZD Elektroakustika Sežana ter informacijo o stanju razreševanja pro-

blematike v DO Elektrozveze. Dalje so delegati podprli predloge za dodelitev nepovratnih združenih sredstev iz rezerv SOZD Iskra v DO Avtoelektrika in za podaljšanje sanacijskih kreditov v DO Široka potrošnja in DO Elektrozveze.

Peta točka je zajemala predlog odločbe o notranji organizaciji, sistematizaciji in zasedbi del in nalog za opravljanje nalog o izvajanju načrta vojne proizvodnje in storitev, realizacije sklenjenih pogodb ter izvajanje varnostnega načrta, ki so ga delegati soglasno potrdili.

V nadaljevanju se je delavski svet sprejel predloge Poslovnega sveta ZT skupnosti o pooblastilu Iskra Commerce za sprejemanje formalnih sklepov o ino mreži, o ustanovitvi skupnega predstavništva Iskre in Ljubljanske banke v Barceloni ter o ustanovitvi za-

časnega predstavništva na Madžarskem. Hkrati je poslušal tudi poročilo o poslovanju Iskrine ZT mreže v lanskem letu.

Predsednik KPO SOZD Iskra Boris Lasič je nato predlagal razpis za imenovanje člana KPO SOZD Iskra za ekonomiko in plan ter za razvoj in inovacije. Predlagal je, naj delavski svet imenuje za v.d. člana KPO SOZD Iskra za razvoj in inovacije Rada Faleskinija, dipl. ing. pomočnika direktorja za koordinacijo programa v DO Iskra Delta, kar je delavski svet potrdil. Hkrati pa je delavski svet pooblastil razpisno komisijo, naj zadolži izbranega kandidata, da pripravi program kompleksnega razvoja področja, za katerega kandidira.

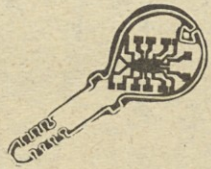
Po poročilu o razvoju raziskovalni dejavnosti v SOZD Iskra za lansko leto, ki ga je podal Miloš Kobe, je DS SOZD Iskra sprejel poročilo o RR dejavnosti v SOZD Iskra za leto 1983 in opozoril vse DO naj večjo skrb posvetijo zagotovitvi sodobne opreme za RR dejavnost. DS je sprejel tudi predlog sklepov VII, internega posvetovanja o razvojno-inovacijski problematiki, ki smiselno zajema tudi zaključke, izhajajoče iz poročila RR dejavnosti ter naročil vsem DO naj jih obravnavajo in sprejmejo konkretne sklepe za njihovo izvajanje.

Gojmir Blenkuš je nato poročal o kakovosti proizvodov za leto 1983, medtem ko je Jaka Škrbinc obrazložil osnutek pravilnika o ureditvi skupnega razpoznavnega sistema Iskre. Glede kakovosti je delavski svet poročilo o kakovosti Iskrinih proizvodov za leto 1983 sprejel in delovnim organizacijam priporočil, da problematiko kakovosti, dopolnjeno s specifičnimi poročili po posameznih delovnih organizacijah obravnavajo in predlagajo konkretne akcije za izboljšanje kakovosti Iskrinih proizvodov. Glede osnutka pravilnika o ureditvi skupnega razpoznavnega sistema Iskre pa je delavski svet sklenil dati osnutek Pravilnika v javno obravnavo, ki naj poteka do 31. oktobra.

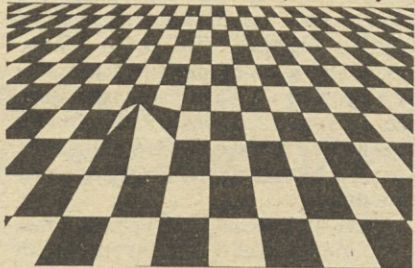
mak

Pred sejmom Sodobna elektronika 84

Na Gospodarskem razstavišču v Ljubljani bo od 1. do 5. oktobra tradicionalni sejem Sodobna elektronika '84, daleč najpomembnejša sejemska prireditev za Iskra.

Iskra, ključ do sodobne proizvodnje

Podoben informativni center bo tudi v trgovini Astra na Titovi cesti nedaleč od razstavišča. Iskra Delta si je tam uredila poseben prostor, na katerem bo posredovala podatke o Iskri in sejmu elektronike.

Prijetna, hkrati pa tudi aktualna osvežitev med sejmom elektronike bo v Domu Ivana Cankarja, kjer bo tako imenovana računalnica. V predverju doma bo Iskra v sodelovanju z Zvezo organizacij za tehnično kulturo Slovenije predstavila svoj program mikroročalnikov — od Sinclairovega Spectruma, ki je prišel pred kratkim na slovensko tržišče, preko HR 84 do Partnerja.

V okviru Računalnice bo delovala takoimenovana računalniška učilnica, kamor so povabili razrede slovenskih srednjih šol, in kjer se bodo v eni uri seznanili z Iskrinimi računalniki ter tudi praktično delali na desetih HR 84.

Ostalim obiskovalcem bo na voljo večje število Spectrumov, HR 84 in Partnerjev, na katerih bodo lahko poljubno preskušali svoje znanje.

Poskrbljeno bo tudi za servisiranje in popraviljanje računalnikov, pa tudi računalniške literature ne bo manjkalo.

Sejem sodobna elektronika se bo tudi tokrat ponahal s številnimi simpoziji in seminarji. Ker je med Iskraši tudi za te prireditve izredno veliko zanimanja, objavljamo razpored seminarjev in simpozijev.

Lado Drobež

Turška delegacija, ki jo je vodil minister za promet in zveze Veysel Atasoy, med ogledom proizvodnje telekomunikacij.

Turški minister za promet in zveze v Iskri

Prejšnji teden je Iskra obiskala turška delegacija, ki jo je vodil minister za promet in zveze Veysel Atasoy. Po razgovorih v ljubljanskem poslovnem centru Iskre in ogledu proizvodnje Iskre Mikroelektronike so gostje prispeli v Iskro Telematiko, kjer so jih sprejeli Vito Osojnik, Peter Mihelič, Aleksander Mihev in Georg Wirth. Najprej so si vsi skupaj ogledali proizvodnjo telekomunikacij, nato pa so se zadržali v razgovoru, pri katerem so bili prisotni tudi predstavniki Iskrine turške partnerske firme TTE (Türk Telekomünikasyon Endüstrisi).

Pogovarjali so se predvsem o dosežanjem razvoju in možnostih nadaljnje poglobitve gospodarskega sodelovanja med turško PTT, firmo TTE in Iskro.

Znano je, da Iskra že več kot trideset let uspešno sodeluje s firmo TTE in je njen delni lastnik. Na področju telefonije so Turki v preteklih letih osvojili proizvodnjo zasebnih elektronskih telefonskih central EPABX 16, 32 in 100. Letos je prišlo do pomembne pogodbe o prodaji in prenosu tehnologije in znanja za centrale Iskra 500 A.

S temi centralami sta TTE in Iskra uspešno vstopili v turško javno telefo-

nijo. Seveda je za oba proizvajalca zelo pomembno, da ta korak z nadaljnimi telekomunikacijskimi projekti še poglobita.

Turški minister je povedal, da so možnosti za razvoj gospodarskega sodelovanja zelo velike. Ozemlje Turčije je zelo veliko (trikratno ozemlje Jugoslavije) in na njem je okrog 40.000 naseljenih krajev, v katere nameravajo pripeljati telefon. Po odločitvi turške vlade bodo do leta 1988 opremili s telefoni 70 odstotkov naselij, seveda če ne bo težav z denarnimi sredstvi. Tu so torej velike možnosti za TTE in Iskro.

Nadalje bi turški proizvajalci in Iskra lahko sodelovali tudi pri skupnem gospodarskem prodoru v države Bližnjega vzhoda, s katerimi ima Turčija zelo dobre odnose. Možnosti so še pri skupnem osvajanju in proizvodnji digitalnih sistemov. Tako turška državna podjetja kot Iskra so se odločili za nakup licence za digitalni Sistem 12, ki je po oceni obojih trenutno naj sodobnejši in najbolj obetaven sistem na svetu.

Vsekakor je razgovor s turškimi gosti izvenel v trdno željo in celo dogovor o tudi nadaljnjem iskanju in utrjevanju možnosti za poglobljanje gospodarskega sodelovanja turških partnerjev in Iskre.

Kazimir Mohar

Zaokrožena ponudba računalnikov

RAČUNALNIKI SINCLAIR ZX SPECTRUM ZA DINARJE

Novinarska konferenca, na kateri so v Iskrini ljubljanski poslovni stavbi 19. septembra najavili prodajo osebnih računalnikov Sinclair ZX Spectrum za dinarje, je vzbudila zanimanje kot le redkokatera. Predstavniki časopisnih, radijskih in televizijskih hiš iz vseh jugoslovanskih republik so s številnimi vprašanji verodostojno ilustrirali ogromno zanimanje dobrišnega dela jugoslovanske javnosti za opismenjevanje »nove vrste«: tokrat računalniško.

»Z osebnimi računalniki podjetja Sinclair in z domačim mikroročalnikom HR — 84, ki bo v manjših količinah na trgu predvidoma do konca leta, Iskra zaokrožuje ponudbo računalnikov.« je poudaril v uvodu član KPO SOZD Iskra za stike z javnostjo Miloš Kobe. Iskra danes lahko ponudi kupcem najpreprostejši osebni računalnik, ki služi kot pripomoček za uvajanje v računalništvo, pa preko manjših poslovnih računalnikov tudi najkompleksnejše računalniške sisteme velikih zmogljivosti.

O samem računalniku »ZX Spectrum«, ki je naša javnost že dobro znan, podatkov ne bomo ponovno navajali, saj smo o tem izčrpno pisali že v prejšnji številki glasila. Tokrat le vest, ki bo zanimiva za vse lastnike teh računalnikov. Kot je na konferenci povedal direktor TOZD Servis (Iskra Commerce) Miro Stegnar bodo te računalnike servisirali v centralnem Iskrinem servisu v ljubljanski Rožni dolini. Tam bodo tudi razširjali spominske zmogljivosti Sinclairjevih računalnikov.

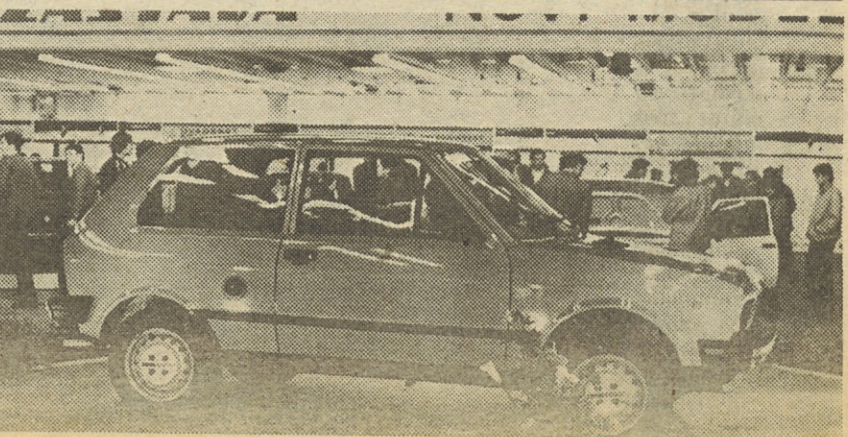
Tako bodo strokovno »okrepili« računalnik ZX 81 na 16 K RAM in ZX Spectrum na 48 K RAM — po zahtevi

naročnika, seveda. Strokovno servisiranje pa je seveda nadvse dobrodošla novica ne le za kupce računalnikov, ki jim Iskra priznava enoletno garancijo, temveč tudi za vse druge, ki so do tega naprav prišli še pred Iskrino ponudbo.

Rezervni deli so zagotovljeni, tako da težav ne bi smelo biti. In še podrobno: prvi računalniki, ki jih je na naše tržišče pripeljala Iskra so, kot smo že poročali, v izvedbi s 16 k RAM, vendar so že opremljeni s podnožji za razširjanje spominskih zmogljivosti; to bo seveda servisne posege poenostavilo.

V prejšnji številki glasila smo najavili prodajo računalnikov v Iskrinih trgovinah, vendar bo po besedah direktorja TOZD Prodaja Iskre Commerce Marka Pereniča naprave moč kupiti v domala vseh trgovinah z birotehničnim materialom in celo v ljubljanskem Maksimarketu, kjer bodo uredili poseben računalniški kotiček. Prav to pa zgornjo dokazuje, kot je dejal vodja projekta »Hišni računalnik« v široki potrošnji Jurij Butina, da Iskra uresničuje obljubo, da bo ponudila računalnik za množice in ne le za izbrance, ki imajo devize.

Stane Fleischman

Mali zaganjalniki v vseh vozilih, ki jih izdeluje Crvena zastava.

Madžarski telekomunikacijski dnevi
V okviru sodelovanja med Znanstvenim združenjem za telekomunikacije Madžarske in Elektrotehniško zvezo Slovenije bodo v četrtek in petek, 4. in 5. oktobra na GR »Madžarski telekomunikacijski dnevi.«
Zbral:LD

PROBLEMI TEMELJNE ORGANIZACIJE PTN NISO V NIČEMER DRUGAČNI ...

Razgovori v Tovarni posebnih telekomunikacijskih naprav na Blejski Dobravi so pokazali, da se tudi ta Iskrina temeljna organizacija srečuje z velikimi gospodarskimi problemi. Poslovanje v letošnjem prvem polletju je zaključila z izgubo. Zato so delavci pripravili sanacijski program, ki ga nameravajo dosledno uresničiti, da se izkopljejo iz sedanjega nič kaj razveseljivega položaja. Znani so kot zdrav in trden kolektiv, zato njihove napore in načrte lahko spremljamo z zaupanjem.

Osebnost izkaznico temeljne organizacije PTN je podal njen direktor Marjan Šifkovič. Povdal je, da je tovarna stara že skoraj 15 let in ima za sabo plodno obdobje svojega razvoja. Kolektiv je pretežno ženski (od 450 zaposlenih je le 90 moških), kar je posebnost za jeseniško občino. Vemo namreč, da v tej občini prevladuje težka industrija — železarstvo — in zato se je tu v preteklosti pojavljal problem nezaposlenosti ženske delovne sile. Tako je pred letom 1970 prišlo do sodelovanja tedanje Iskre Elektromehanike, in jeseniške občine pri odpravljanju tega problema.

Iskra je bila takrat v izredno dinamičnem obdobju svojega razvoja in rast proizvodnje njenih telekomunikacijskih izdelkov je bila zelo velika. Spričo tako nagle rasti so proizvodne kapacitete polagoma začele postajati omejitveni dejavnik in treba je bilo poiskati nove možnosti. Tako je prišlo do dogovorov s predstavniki organov jeseniške občine o organiziranju proizvodnje

delov. Kot končni izdelki so predvsem pomembne hišne in javne avtomatske telefonske centrale, interfonске centrale ter preizkusno merilna oprema, kot so preizkusniki registrov, roboti, preizkusne omarice in razna posredovalna mesta.

Pomembno prelomnico v razvoju temeljne organizacije je pomenilo leto 1978, ko se je začela gradnja novih proizvodnih in upravnih prostorov, ki je bila zaključena leta 1979. S tem so bile odprte možnosti za odpravo prostorskih in organizacijskih težav, izboljšani so bili delovni pogoji in lahko rečemo, da sedanja Tovarna PTN med najbolj sodobno urejene proizvodne enote Iskre.

V letošnjem letu se je v tovarni na Blejski Dobravi dokončno zaokrožil program Iskrinih elektromehanskih telekomunikacijskih sistemov. Istočasno je v matični Iskri Telematiki prišlo do velikega gospodarskega zapleta, ki se je zelo ostro odrazil tudi v temeljni organizaciji PTN. V poročilu o poslovanju v

več velike prihodnosti, zato se je temeljna organizacija PTN znašla pred nujno prestrukturiranjem proizvodnega programa. Aktivnost na tem področju že dalj časa teče, vendar je program še vedno pretežno elektromehanski, medtem ko je elektronskega manj kot 20%.

Sedanji manevrski prostor za poslovanje tovarne je zelo majhen. Ima zastarel program z nizko akumulacijo. Odvisna je od pravočasnih dobav in kvalitete reprovromateriala in delov iz drugih tovarn Iskre in od zunanjih dobaviteljev, ki imajo prav tako svoje težave. Zaradi neurejenih dobav in na drugi strani pomanjkanja naročil ne more uresničevati svojih planov in zato se ji večajo zaloge reprovromateriala in nedokončane proizvodnje.

Za osvajanje novih programov, oz. prestrukturiranje sedanjega programa ima preslabo kadrovsko strukturo, novih kvalitetnih kadrov pa si ne more pridobiti zaradi omejitve zaposlovanja.

Delavci PTN so glede na izgubo v prvem polletju napravili program ukrepov za izboljšanje stanja, ki posegajo v vse elemente njihovega poslovanja (organizacija, proizvodnja, prodaja, nabava itd.). Ugotovili so, da so razlogi za njihove težave zelo podobni razlogom, ki so pripeljali v zapleteno situacijo tudi ostale temeljne organizacije Iskre Telematike.

Kot glavni razlog izgube poudarjajo predvsem obremenitev poslovnega rezultata s preteklimi obveznostmi in večanje obrestnih mer (v prvem polletju so samo za obresti namenili več kot za osebne dohodke). Ugotavljajo, da so v preteklosti veliko vložili v zidove in zelo malo v opremo, ki je zdaj delno tehnološko zastarela, delno pa celo nepopolna. Zaradi pomanjkanja naročil se srečujejo z viškom delovne sile in ocenjujejo, da se bo s prehajanjem na nove tehnologije ta problem še zaostрил.

Dogovore in sporazume o prerazporejanju kadrov pa zaradi precejšnje lokacijske odmaknjenosti od kranjskega dela delovne organizacije težko uresničujejo. Pridobiti si morajo več strokovnega kadra, zmanjšati zaloge, poceniti proizvodnjo... itd.

Vsak dan se dobiva »krizni štab« temeljne organizacije, da rešuje perečo problematiko. Vendar veliko že ome-

Med razgovori v temeljni organizaciji PTN.

jati z nabavo in podobnimi problemi, medtem ko je precej manjša tista delovna sila, ki ustvarja dohodek.

Obiskovalci iz sestavljene organizacije Iskra so zastavili tudi vprašanje o dohodkovnih odnosih. Direktor Šifkovič je povedal, da so dohodkovni odnosi v Iskri Telematiki in tako tudi v temeljni organizaciji PTN še vedno gor-dijski vozeli. V sedanjih razmerah imajo zaradi tega največ škode proizvajalci — finalisti. Internisti lahko po mili volji navijajo cene sestavnim delom, finalisti pa so omejeni z družbenimi ukrepi.

Zato je usmeritev v kvalitetne dohodkovne odnose postala nujna zadeva. Kopicno stvari v zvezi s tem bo treba čimprej doreči in ustvariti enotno metodologijo v okviru delovne in sestavljene organizacije, saj se bodo edino tako dohodkovni odnosi lahko uspešno razvijali.

Miloš Pavlica je zastavil vprašanja o osebnih dohodkih delavcev PTN, ki so pod povprečjem v Iskri, o morebitnem tehnološkem višku delovne sile, ki ga bo prinesla prihodnost in o proizvodnji napajalnikov, ki jih poleg PTN proizvaja tudi Iskra Avtomatika.

Marjan Šifkovič je odgovoril, da osebni dohodki skoraj ne odstopajo od povprečja v ostalih temeljnih organizacijah Iskre Telematike s podobno kadrovsko strukturo. Seveda pa delavci ne morejo biti zadovoljni z osebni dohodki, ki niso usklajeni s stroški, v kakršnih živimo.

V zvezi s tehnološkim viškom je dejal, da nove generacije telekomunikacijskih sistemov in naprav zahtevajo vedno manj živega dela, veliko pa znanja in opreme. Zato se mora temeljna organizacija pripraviti na osvajanje nove tehnologije tudi v tem smislu da poskrbi za višjo kvalifikacijsko strukturo oziroma prekvalificiranje delavcev.

Na ravni delovne organizacije je organizirana relativno močna služba za izobraževanje, ki se ukvarja s to problematiko. Že je bilo izpeljanih nekaj akcij, vendar načrtnega pristopa doslej ni bilo. Pri tem se je treba zavedati, da gre pri vsej zadevi za daljši proces, ki naj spremeni tudi celotno miselnost pri najodgovornejših strokovnih delavcih. Danes so na primer mnogi inženirji še zagledani v elektromehanske sisteme, čeprav se že soočajo z elektronsko in digitalno tehniko. S tem problemom se srečuje vsa Iskra in tu nas čakajo velike naloge.

V zvezi z napajalniki so predstavniki temeljne organizacije odgovorili, da jih proizvajajo izključno za lastne potrebe, ker jih drugje niso mogli dobiti v ustreznih količinah, kvaliteti in rokih, istočasno pa so ob pomanjkanju dela s to proizvodnjo zaposlili okrog 10% svoje delovne sile.

V zvezi z izobraževanjem se je oglašila Irena Strajner — Vidic, ki to problematiko v jeseniški občini dobro pozna. Dejala je, da je tudi splošna izobrazba tisti element, ki v končni fazi prispeva k večji produktivnosti in kvaliteti dela. V temeljni organizaciji PTN tretjina delavcev nima dokončane osnovne šole. Postavlja se vprašanje, kako te ljudi motivirati za izobraževanje. Vzrok za sedanje stanje je v kampanjskem zaposlovanju v prvih letih obstoja tovarne na Blejski Dobravi. Kasneje je bilo zaposlovanje bolj selektivno. Vključila se je tudi jeseniška občina, ki je pripravila skrajšane programe izobraževanja.

Vključevanje delavcev v te programe je bilo na začetku veliko, vendar je kasneje močno upadlo, saj so delavci z dokončano osemletko pridobili le formalno izobrazbo, kar ni vplivalo na nagrajevanje njihovega dela. Zato bi bilo treba najti načine, da vsaj mlajše delavce motivirajo za višje oblike izobraževanja. Le tako se bodo ob prihodu novih tehnologij lahko uspešno spoprijeli z delovnimi problemi.

Alojz Melihen je dejal, da se je Zahod pred leti srečal s podobnimi problemi, kot zdaj mi. Ogromno je

moral vložiti v znanje in nove tehnologije. Nam bo laže, ker bomo kupili licenco za digitalni sistem. Novo tehnologijo bomo torej le osvojili, ne pa tudi sami razvili.

V Iskri Telematiki bi nedvomno radi proizvajali sodobne telematske sisteme, vendar nas na drugi strani zaradi številnih odprtih vprašanj skrbi tveganost te investicije. Vprašanja v zvezi s Sistemom 12 in odnosi z Mikroelektroniko morajo poslovodne, samoupravne in družbenopolitične strukture Iskre in Iskre Telematike čimprej rešiti.

Peter Mihelič je bil v zvezi s tehnološkim viškom delovne sile mnenja, da gre pri tem za fiktiven problem, torej za problem, ki ga v bistvu sploh ni in ne bo. Po njegovem mora Iskra Telematika in s tem tudi temeljna organizacija PTN ustvariti tak program, kot ga glede na svoje sposobnosti lahko uresniči. Ni vse samo v mikroelektroniki, velike možnosti zaposlitve so tudi na manj zapletenih delih telekomunikacijskih sistemov in naprav. Delajmo tisto, kar znamo, kar se dobro prodaja in kar omogoča dovolj dela vsem našim delavcem.

Že v preteklosti bi lahko brez velikih vlaganj osvojili in izdelovali številne elemente, ki jih še danes uvažamo ali naročamo pri drugih domačih dobaviteljih. Vzoredno pa moramo seveda vlagati tudi v prihodnost in lasten razvoj ter se usmerjati v izdelke z večjim vložkom tehnološkega znanja, ki jih trg tudi zahteva in dobro plača.

Avguštin Ciuha je zastavil vprašanje o inventivni dejavnosti v temeljni organizaciji PTN. Tomaž Pohar je povedal, da so pred leti ustanovili komisijo za inovacije. Na začetku je bil odziv delavcev zelo velik, saj je komisija postala nekakšen ventil za prodor koristnih predlogov, idej in inovacij.

Predlogi so izhajali pretežno iz perečih vsakdanjih problemov v proizvodnji in tehnologiji, ki jih prej na neorganiziran način ni bilo možno rešiti. Ko so bili omenjeni problemi razrešeni in bi se morala razviti resnična inventivna dejavnost, je prišlo do upada aktivnosti na tem področju. Skoraj eforična motiviranost je minila in danes je prijav inventivnih predlogov in inovacij zelo malo.

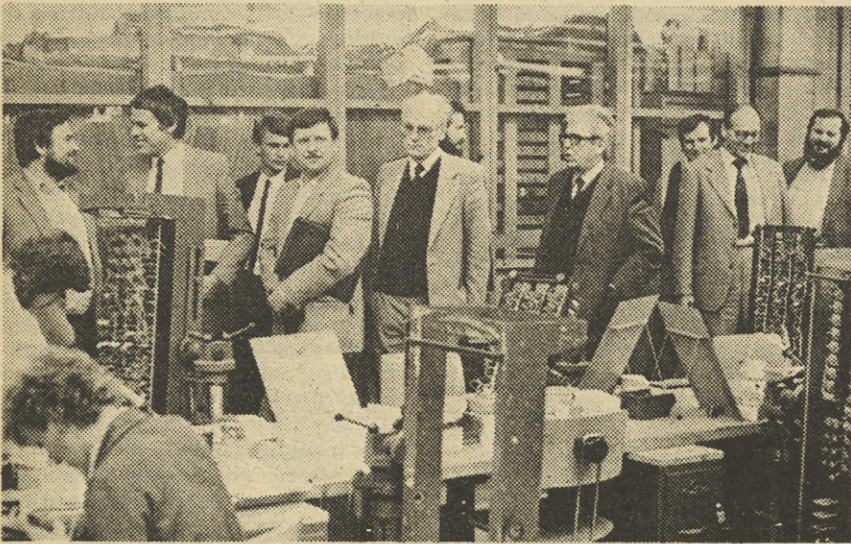
Temeljna organizacija ima tudi zelo šibko lastno razvojno dejavnost, saj je ob reorganizaciji Iskre Telematike svoje strokovnjake združila v temeljni organizaciji Raziskave in razvoj. Le okrog 10% njene nekdanje razvojne sile je ostalo v sedanjem aplikativnem razvoju. Zdaj se kader, ki ga sestavljajo pretežno mladi strokovnjaki, s pomanjkljivimi izkušnjami loteva težko obvladljivih nalog.

V sedanjih razmerah bodo morali veliko vlogov odigrati tudi samoupravni organi in družbenopolitične organizacije temeljne organizacije. Zato so gostje zastavili tudi vprašanja o življenju in delu temeljne organizacije na teh področjih.

Tomaž Pohar je povedal, da klasične sindikalne aktivnosti (ozimnica, izleti, itd.) dobro potekajo, izrazil pa je negativno oceno pomembnejšega (političnega) dela sindikata v temeljni organizaciji in tudi širši družbi. Delavci so zaskrbljeni v zvezi z jutrišnjim dnem, sindikat pa ne naredi dovolj za njihovo socialno varnost. Denarni prispevek socialno ogroženim delavcem je zaradi omejitve lahko zgolj simboličen.

Sindikalna organizacija se vključuje v prizadevanja za dvig družbenega standarda delavcev in v preteklosti je skupaj z vodstvom temeljne organizacije uspešno srbela za stanovanjsko politiko, družbeno prehrano, šport in rekreacijo ter druge zadeve. Zdaj pa je denarna stiska na vseh področjih vse večja in težko je ugibati, kaj bo v prihodnje. Vključila se je tudi v oblikovanje sanacijskega programa in ga podprla, vendar je izrazila tudi skrb, da se nekateri problemi v poslovanju prepočasno

(Nadaljevanje na 3. strani)

Ogled proizvodnje.

delov za telekomunikacijske naprave. Jeseniška občina je bila pripravljena investirati v gradnjo novih proizvodnih površin, Iskra pa je zagotovila tehnološko opremo in organizacijo proizvodnje.

Tako se je leta 1970 začela zgodovina sedanje temeljne organizacije PTN na Blejski Dobravi, ki se je takrat imenovala TOZD Telefonske enote (TEL). Že v prvi fazi je bila omogočena zaposlitev 150 delavcev, predvsem žensk, ki so se priučevale v Iskri v Kranju. Dislocirani proizvodni oddelek je tedaj spadal v sestav kranjskega obrata ATN. V njem je bila organizirana le proizvodnja in kontrola, vse ostale dejavnosti pa so opravljale skupne strokovne službe v Kranju in Ljubljani.

Proizvodni oddelek na Blejski Dobravi se je dobro razvijal, rasel in se srečeval tudi z nekaterimi težavami. Vse več je bilo zaposlenih, saj se je bogatil tudi proizvodni program, ki so ga prinašali iz kranjskih temeljnih organizacij in kasneje izpopolnjevali tudi z lastnim razvojnim in tehnološkim znanjem.

Danes je glavna dejavnost temeljne organizacije proizvodnja telefonskih central, interfonskih sistemov, preizkusnih krmilnih naprav, dopolnilne opreme telekomunikacij, telefonskih enot, žičnih oblik in njihovih sestavnih

V proizvodnjo že prodira elektronika. Na sliki: delovna linija, na kateri izdelujejo elektronske izdelke.

SLAVNOSTNA SEJA DELAVSKEGA SVETA AVTOMATIKE

»Današnja proslava s slavnostno sejo delavskega sveta delovne organizacije je samo ena od mnogih aktivnosti, s katerimi želimo obeležiti 35-letnico naše delovne organizacije. V program praznovanja, ki ga je določil delavski svet na svojem 8. zasedanju 4. 2. 1984, smo vključili organiziranje praznovanja temeljnih organizacij, ki neposredno izhajajo iz Tovarne električnih aparatov, ustanovljene 29. 6. 1949. leta, dalje razne športne, kulturne, informativno-propagandne in druge aktivnosti, pripravo razstave ter izdajo posebnega zbornika. V tem besedilu je pričel v petek, 21. t.m. v prostorih Centra sistemov za avtomatizacijo, predsednik delavskega sveta, Boris Volk slavnostno sejo. Poleg delegatov delavskega sveta, predsednikov družbenopolitičnih organizacij in samoupravnih organov ter poslovnih organov temeljnih organizacij Avtomatike so seji prisostvovali še: Ivan Maček, član sveta federacije, Jakob Piskernik, predsednik republiškega komiteja za energetiko, Marko Henrik, predsednik republiškega komiteja za industrijo in gradbeništvo, Tina Tomlje, predsednica skupščine mesta Ljubljana, Anka Tomišek, predsednica skupščine občine Ljubljana-Siška, predstavniki občin Ljubljana-Siška, Ljubljana-Bežigrad, Ljubljana-Center, Novo mesto in Grosuplje ter predstavniki SOZD Iskra in delovnih organizacij Iskre.

O dosedanjih dosežkih, nakazanem razvoju in v tem okviru o položaju in pomenu delovne organizacije Avtomatika v SOZD Iskra in širši družbeni skupnosti sta v nadaljevanju zasedanja spregovorila predsednik poslovodnega odbora delovne organizacije Avtomatika, Marcel Božič in predsednik republiškega komiteja za industrijo in gradbeništvo, Marko Henrik.

Avtomatika mora s svojo aktivnostjo povezovati Iskro in sprožiti iniciativo za nove programske ideje in usmeritve:

»Že v temeljih preteklega srednjeročnega plana smo se v Iskri odločili, da bo Avtomatika postala nosilec proizvodnje sistemov za avtomatizacijo v SOZD Iskra in da bo pretežni del proizvodnega procesa preusmerila v proizvodnjo sistemov za promet, energetiko in industrijo ter strateških komponent in naprav za te sisteme. Iz tega obdobja izhaja tudi sedanja programska usmeritev delovne organizacije in samoupravna organiziranost delovnega procesa. Le-ta dobiva, po dodatnih spremembah in dopolnitvah, ki narekujejo tehnološke zahteve v smeri prestrukturiranja z istočasnim investicijskim vlaganjem, kvalitetno in jasno obliko v programsko-proizvodnih in lokacijsko zaokroženih celotah. Te morajo bazirati svoj nadaljnji razvoj na vi-

Podeljevanje priznanj.

Ob podelitvi nagrad.

soko produktivnih tehnoloških osnov in na razvojno intenzivni in tržno orientirani proizvodnji.

V Iskri se sedaj nahajamo v času prestrukturiranja svojih programov in tehnoloških ter poslovnih procesov. V bodoče bodo sistemske rešitve, povezane z mikroprocesorji kot osnovo in računalniško asistenco tiste, ki jih bodo zahtevala tako nova tehnologija kot naša tržišča. Zato bo potrebno pri taki vrsti aktivnosti združevati kompleksno znanje iz mnogih področij in vključevati številne strokovnjake. Potrebna bo interdisciplinarna povezava različnih področij znanja in izkušenj. Potrebno bo združevati strokovne in tehnološke potencialne in specialistično koristiti proizvodne kapacitete. Kot sistemska hiša je Avtomatika ene tistih v Iskri, ki morajo s svojo aktivnostjo povezovati Iskro in sprožiti iniciativo za nove programske ideje in usmeritve. Zavedamo se, da smo enotni, racionalni pri svojem delu in premišljeno usmerjeni si bomo zajamčili na osnovi naših prirodnih virov enakopravno pot v mednarodno delitev dela.

Danes ob petintridesetletnici stoji Avtomatika pred nekaj pomembnimi mejniki. Smo pred gradnjo novih proi-

zvodnih in raziskovalnih kapacitet na stegenski lokaciji, smo v procesu tehnološkega zaokroževanja naših proizvod-

(Nadaljevanje na 4. strani)

Za klinični center

Ker je bila proslava ob 35-letnici delovne organizacije Avtomatika že po zasnovi skromnejša od praznovanja, ki se organizirajo ob podobnih priložnostih, smo del sredstev in sicer 500.000,00 din namenili Kliničnemu centru v Ljubljani za nakup potrebne medicinske opreme.

PROBLEMI TEMELJNE ORGANIZACIJE PTN NISO V NIČEMER DRUGAČNI ...

(Nadaljevanje z 2. strani)

odpravljajo. Skrbi jo tudi, kako se bodo zlasti starejši delavci vključili v novo tehnologijo.

Miloš Možina je ocenil, da samoupravljanje v temeljni organizaciji dobro deluje. Sodelovanje vodstva PTN, samoupravnih organov in družbenopolitičnih organizacij je zelo dobro in tesno. Dopolnil ga je Marjan Šifkovič, ki je povedal, da v temeljni organizaciji ni dveh bregov. Odpravljanje tekočih problemov in načrtovanje poslovnih

usmeritev poteka v ustvarjalnem dialogu vseh organizacij in organov.

Alojz Černe je spregovoril o delovanju osnovne organizacije Zveze komunistov, ki ima 40 članov. Aktivnost je na splošno zadovoljiva, vendar se ob sedanjih vse večjih in težko rešljivih problemih pojavlja določena pasivnost in občutek nemoči. Naloge s področja SLO in DS dobro opravljajo in obvladujejo politično vzdušje v temeljni organizaciji. Delavci sprejemajo sedanje probleme z razumevanjem, vendar ob obljubi, da se bodo razmere ob prizadevanju vseh uredile.

Mladinci za svojo organizacijo ne vidijo dolgoročnih perspektiv. Vse manj jih je: lani jih je bilo 120, letos jih je le še 60. Starostna meja v temeljni organizaciji je namreč vse višja. Mladi se otepajo predvsem z osebnimi problemi, delovanje v mladinski organizaciji pa je bolj formalno (šport, izleti in podobne akcije lažje narave). Treba je poiskati možnosti in načine za motivacijo mladih, da se bodo bolj živahno vključili v življenje in delo temeljne organizacije.

V tem zapisu seveda ne moremo zabeležiti prav vseh razmišljanj in dialogov, ki so se razvili v razgovorih na Blejski Dobravi. Na kratko smo skušali povzeti le najbolj zanimive. Že iz teh pa lahko ugotovimo, da problemi delavcev temeljne organizacije niso skoraj v ničemer različni od težav, s katerimi se srečuje njena matična delovna organizacija Iskra Telematika, sestavljena organizacija Iskra in širša družba.

Na vseh ravneh ocenjujemo probleme za rešljive. Nedvomno pa bo potrebno zelo trdo in resno delo, če se resnično hočemo izvleči iz zagatnega stanja. Za začetek so potrebne predvsem odkrite besede in dejanja. Olepšavanje stvari nam prav nič ne koristi, saj se samo skozi kritičen dialog in kresanje mnenj lahko rodijo dobre ideje in predlogi.

V temeljni organizaciji PTN o svojih težavah govorijo odkrito. Njihova uspešna petnajstletna delovna tradicija je poročila, da bodo iz sedanjega položaja izšli kot zmagovalci.

Kazimir Mohar

V razgovoru so sodelovali:

- SOZD Iskra**
- Tone OROŽIM, predsednik aktivna ZB SOZD Iskra
- Avguštin CIUHA, predsednik koordinacijskega odbora sindikata SOZD Iskra
- Miloš PAVLICA, sekretar družbenopolitičnih organizacij SOZD Iskra
- Jože MOKOREL, predsednik koordinacijskega sveta ZSMS SOZD Iskra
- Pavle GANTAR, pomočnik predsednika KPO za družbenopravne zadeve

- DO Iskra Telematika Kranj**
- Janez VUK, predsednik konference OO ZS Iskra Telematika Kranj

- Rudi VRABEC, predsednik delavskega sveta DO Iskra Telematika Kranj
- Alojz MELIHEN, predsednik odbora za spremljanje poslovanja DO Iskra Telematika Kranj
- Peter MIHELIČ, v.d. direktor tehnologije in proizvodnje Vitomir OSOJNIK, v.d. glavnega direktorja

- TOZD PTN, Blejska Dobrava**
- Miloš MOŽINA, predsednik delavskega sveta
- Alojz ČERNE, sekretar OO ZK Tomaž POHAR, predsednik OO ZS
- Boris KUS, predsednik OO ZSMS
- Irena STRAJNAR — VIDIC, sekretar TOZD
- Marjan ŠIFKOVIČ, direktor

Med proslavo v Avtomatiki.

Govor Marka Henrika

TOVARIŠICE IN TOVARIŠI

Dovolite mi, da vas najprej iskreno pozdravim v imenu Izvršnega sveta Skupščine SR Slovenije in Republiškega komiteja za industrijo in gradbeništvo ter vam čestitam k pomembnemu jubileju — 35. obletnici Delovne organizacije Avtomatika, s katero je tesno povezano tudi rojstvo in razvoj avtomatizacije v slovenski in jugoslovanski industriji.

Svoj jubilej praznujete v času zaostrenih pogojev gospodarjenja, ko se je potrebno vedno bolj dokazovati s smotnimi odločitvami razvoja in poslovanja. Rezultati, ki jih je ISKRA dosegla v lanskem letu, so zelo vzpodbudni, saj ste z doseženim celotnim prihodkom, ki je znašal 81 milijard dinarjev, na 12. mestu med največjimi jugoslovanskimi proizvodnimi organizacijami in na 1. mestu v elektroindustriji. Vrednost izvoza se je povzpela na 214 milijonov US dolarjev, od tega kar 72% na konvertibilno področje. Zelo pomembno je dejstvo, da v razvojno in raziskovalno dejavnost vlagate znatna sredstva (4,2% CP), kar vam omogoča nadaljnje posodabljanje proizvodnje ter osvajanje novih proizvodnih programov oziroma izdelkov visoke kvalitete.

Delovna organizacija Avtomatika predstavlja s 3600 zaposlenimi in 2,8 milijarde ustvarjenega dohodka v letu 1983 zelo pomemben delež med trinajstimi DO, ki tvorijo sistem ISKRA. Proizvodni program sistemov in naprav za avtomatizacijo v železniškem in cestnem prometu, strojogradnji, energetiki, industrijskih procesih, zaščiti objektov in robotiki, ki ga uspešno razvijate in posodabljate, vam ne omogoča le doseganja dobrih rezultatov poslovanja, ampak ima globlji in širši družbeni pomen, saj z njim bistveno prispevate k posodobitvi proizvodnje in prometa, večji varnosti, boljšim pogojem dela, večji produktivnosti in boljši kvaliteti proizvodov.

V trenutku, ko obhajate 35. obletnico obstoja in ustvarjalnega dela, želim poudariti vašo vlogo in pomen ter vaš neposredni vpliv na nadaljnji razvoj in posodobitev slovenske in jugoslovanske industrije in prometa oziroma vaš vpliv na tehnični in tehnološki napredek.

Ekonomska kriza, v kateri se nahajamo in iz nje izhajajoč program ekonomske stabilizacije nam narekujejo intenzivnejši razvoj in posodobitev industrije, večjo rast industrijske proizvodnje, doseganje višje kvalitete proizvodov in obsežnejše vključevanje v mednarodno delitev dela. To je dokaj zahtevna naloga, ki jo bo težko izvesti spričo nizke stopnje akumulacije in spričo dejstva, da spoznanje o nujnosti prestrukturiranja industrije v pravem smislu besede prepočasno prodira prav v tistih sredinah, ki bi morale biti osnovni nosilci teh aktivnosti.

Marsikje imamo opravka z miselnostjo, da prestrukturiranje pomeni predvsem popolno spremembo proizvodnih programov, ne da bi se pri tem vprašali, koliko to stane in ali smo zmožni to izvesti. Čaka se na rešitve »od zgoraj« predvsem pri vprašanju finansiranja posameznih projektov oziroma razreševanju ekonomske situacije posameznih OZD. Srečujemo se s primeri, ko so OZD zanemarile svoj razvoj in posodobitev proizvodnje in sedaj, sredi ekonomske krize, ugotavljajo, da jim brez pomoči širše družbeno-politične skupnosti ni rešitve. Seštevek takšnih želja in potreb seveda daleč presega naše dejanske možnosti, zato je nujno potreben selektiven pristop reševanja po principu postopnosti.

Pri vprašanju prestrukturiranja moramo nujno upoštevati sedanje stanje v industriji in le-to reševati v smislu usklajevanja oziroma dopolnjevanja proizvodnih programov in kapacitet, saj imamo posamezne proizvodne programe tehnološko — proizvodno prekinjene, drugod pa se programi podvajajo.

Za uspešnejše vključevanje v mednarodno delitev dela in s tem ustvarjanje možnosti za povečanje izvoza moramo razumeti prestrukturiranje tudi kot proces posodobitve proizvodnje s ciljem višje produktivnosti in doseganja boljše kvalitete proizvodov ob dejstvu, da je sprememba proizvodnih programov nujna predvsem v smislu osvajanja proizvodov visoke stopnje obdelave, ki zahteva več znanja in kvalitete dela.

Vprašanje intenzivnega in kvalitetnega razvoja postaja vse bolj aktualno, pri tem pa moramo izhajati iz lastnega znanja in lastnih ekonomskih možnosti. Proces kvalitetnega prestrukturiranja industrije zahteva: strokoven in odgovoren pristop, zahteva poudarjene razvojne aktivnosti in usklajevanje programov, izhajajoč iz naših naravnih možnosti in znanja, saj ni več časa, da bi se še naprej učili na lastnih napakah.

Delavci delovne organizacije ISKRA — Avtomatika ste v 35 letih obstoja in dela uspešno razvijali vedno nove proizvode, posodabljali proizvodnjo in sledili tehnološkemu in tehnološkemu napredku. Kot nosilci zahtevnih proizvodnih programov ste se uspeli uspešno vključiti v mednarodno delitev dela, saj je ime ISKRA danes dobro znano, ne le v Jugoslaviji, temveč tudi v svetu.

V tem pogledu je vaš doprinos zelo velik, saj ustvarjate dober delež našega izvoza, istočasno pa s svojo proizvodnjo omogočate hitrejšo posodobitev in-

(Nadaljevanje na 4. strani)

Podeljevanje priznanj.

SLAVNOSTNA SEJA DELAVSKEGA SVETA AVTOMATIKE

(Nadaljevanje s 3. strani)

no-tehnoloških kapacitet, smo pred aktivnim uvajanjem računalniške obdelave v naše proizvodne in poslovne procese in smo v fazi uvajanja organiziranja inovacijskega procesa v našo reprodukcijo. Zelo pomembno mesto pri naših bodočih aktivnostih mora imeti aktivna in selektivna kadrovska politika in izobraževanje delavcev. Zavedati se moramo, da bodo naše programske orientacije zahtevale vedno več strokovnih delavcev. Zato smo v naši delovni organizaciji letos osnovali svoj izobraževalni center, ki deluje v sklopu izobraževalnih aktivnosti SOZD Iskrene. Če poslednji prihodek se Avtomatika približuje 50% realizaciji na domačem trgu in 50% na tujih trgih. Pomemben preobrat je Avtomatika dosegla v zadnjem obdobju na področju prodaje sistemov na tuje trge. Naši uspehi v Bolgariji, Turčiji, Maleziji, Braziliji itd. so nam močna vsodbuda vnaprej.

Hkrati je bilo podeljeno še eno priznanje; in sicer je predsedstvo Socialistične federativne republike Jugoslavije z ukazom št. 54, z dne 17. 6. 1983 podelilo, Slavici Vakselj, zaposleni v naši delovni organizaciji red dela s srebrnim vencem za njen prispevek k naši narodnoosvobodilne vojne, povojni graditvi naše domovine, kakor tudi za njeno uspešno in prizadevano delo na delih in nalogah, ki jih opravlja in za aktivno udeleževanje v delu družbenopolitičnih organizacij in samoupravnih organov TOZD in delovne organizacije. Naši delavki je izročila odlikovanje predsednica skupščine občine Ljubljana—Šiška, Anka Tominec in ob tem spregovorila tudi nekaj besed o vlogi DO v občini Šiška.

Po zaključku uradnega dela slavnostnega zasedanja delavskega sveta so navzoči prisostvovali kulturnemu delu programa, v katerem so sodelovali: basist Ladko Korošec ob spremljavi harmonikarja Milana Stanteta, recitator Branko Dobrave in Dobrepoljski okt.

Š.D.

Govor Marka Henrika

(Nadaljevanje s 3. strani)

dustrije. Vaša prizadevanja moramo znati vrednotiti predvsem ob dejstvu, da imate močan lastni razvoj, da posedujete veliko znanja, ki vam omogoča slediti sodobnemu razvoju industrije v svetu. Za to vam pripadajo pohvale in priznanja, istočasno pa naloga in odgovornost za nadaljnji intenziven razvoj, ki vam bo omogočal prodoren nastop na domačih in tujih tržiščih.

Od vaših prizadevanj in uspešnega razvoja novih proizvodov in sistemov avtomatizacije je v določeni meri odvisna posodobitev naše industrije saj je jasno, da težimo k posodobitvi v okviru lastnih možnosti s čimmanj uvoženega znanja ali tehnologije. Vaša vloga in pomen presega dimenzijo neposredno ustvarjenega celotnega prihodka, ampak vidimo v vas nosilca proizvodnih programov, ki lahko širše bistveno prispeva k hitrejši posodobitvi proizvodnih procesov.

Ob tej ugotovitvi apeliram na vas, da z intenzivnim raziskovalnim delom, upoštevajoč najnovejšo pridobitve tehnike iščete nove rešitve in širite svoje proizvodne programe, saj bomo le tako lahko sledili hitremu tehničnemu in tehnološkemu razvoju v svetu. Upoštevajoč danosti in razmere, v katerih dela naša industrija, morate iskati tehnične rešitve, ki bodo omogočale racionalizacijo proizvodnih procesov, zmanjšanje porabe energije, izboljšanje delovnih pogojev in zmanjšanje onesnaževanja okolja. Pri tem ne mislim le na vašo lastno proizvodnjo, ampak na proizvodnjo v industriji nasploh, kar pomeni, da morate svoje raziskovalno delo in proizvodne programe usmeriti širše na različne panoge industrije. Vem, da ta naloga ni lahka, toda s svojim delom, na katerega smo lahko ponosni, ste že dokazali, česa vse ste zmožni, zato sem prepričan, da boste tudi v bodoče uspešni in da boste s tem opravičili zaupanje, ki ga ima do vas širša družbeno-politična skupnost.

Caka vas torej zahtevno delo ob istočasnem reševanju mnogih operativnih problemov, ki se v proizvodnji vsako dnevno pojavljajo. Pomanjkanje reprovromateriala, nepravčasne dobave, slaba kvaliteta, nepopoln asortiman materialnih zalog, slaba likvidnost, vse to so problemi, s katerimi se bomo še nekaj časa srečevali. Svoj negativni vpliv ima tudi padec realnih OD in spričo naraščajočih življenjskih stroškov pojavljajoča se tendenca k uravnolovki.

Vse te probleme, ki so se nagomilili bodisi zaradi nedorečenih sistemskih rešitev, bodisi zaradi nepravčasnega spoznanja, v kateri smeri moramo iskati rešitve, bomo lahko postopoma reševali le z več in boljšim delom, večjo produktivnostjo in kvaliteto. Nujno moramo povečati akumulacijo v gospodarstvu, saj je poleg OZD, ki poslujejo z izgubo, vedno več takšnih, ki nimajo več dovolj sredstev za enostavno, kaj šele za razširjeno reprodukcijo.

Ob obravnavi teh vprašanj pogostokrat ugotavljamo, da se pri iskanju vzrokov za takšno stanje vali krivda od enega subjekta na drugega, pri iskanju rešitev pa čakanje, da nam bo lastne probleme reševal kdo drugi. Očitno je, da moramo vsi istočasno in usklajeno s polno odgovornostjo reševati probleme v okviru svojih delovnih obveznosti z več samoiniciativnosti in prodrnosti, sicer kljub zastavljenim nalogam ne bomo dosegli uspehov. Tako zaenkrat še ne moremo trditi, da je na primer program razbremenitve gospodarstva dal vidne pozitivne efekte. Ta program med ostalim obvezuje OZD, da zmanjšujejo materialne stroške poslovanja, vendar se te obveznosti le počasi odvijajo, marsikje smo priča izgovarjanju in dokazovanju, da to ni tako bistveno, namesto, da bi se posvetili vprašanju vsakodnevne gospodarnega dela in ravnanja z reprodukcijskim materialom, energijo, stroji itd. Vsak ima dejanske možnosti izboljšati proizvodnjo in poslovanje, potrebno je znanje in iniciativnost, dogovarjanje za skupno akcijo in dosledno vztrajanje na sprejetih ukrepih dela in poslovanja. Obsežnost in povezanost nalog, ki jih moramo izvajati v okviru programa ekonomske stabilizacije, zahtevata od nas kvalitetnejši pristop k reševanju problemov, zahtevata intenzivnejšo aktivnost samoupravnega dogovarjanja in izvajanja nalog, zahtevata polno in odgovorno angažiranost vodilnih in vodstvenih struktur, samoupravnih organov in družbenopolitičnih organizacij. S tvornim sodelovanjem na samoupravnih osnovah bomo lažje in prej prešli iz sedanjega težavnega položaja.

TOVARIŠICE IN TOVARIŠI

Dovolite mi, da vam še enkrat iskreno čestitam k vašemu jubileju, se vam zahvalim za vaš velik doprinos k skupnim dosežanim rezultatom dela in za želimo veliko uspehov pri nadaljnjem delu in prepričanju, da boste sposobni uresničiti zastavljene cilje.

S posebnimi ukrepi in prizadevanji vseh iz izgub

Med temeljnimi organizacijami delovne organizacije ISKRE — Avtoelektrike, Nova Gorica sta bili dve, ki sta ob prvem letošnjem polletju pokazali izgubo. To sta tovarna vžigalnih tuljav Bovec, kjer so sicer rdeče številke še najmanj pričakovali in tovarna malih zaganjalnikov, Nova Gorica. Takoj po prikazu bolečih števil, izguba je bila v višini 52,4 milijonov dinarjev, so se delavci obeh TOZD sestali na zborih in sprejeli obširen in zavezujoč program ukrepov za odstranitev vzrokov za izgubo.

Danes se bomo nekoliko dlje pomudili pri tovarni malih zaganjalnikov in pregledali njihov program ukrepov za odstranitev izgube.

Je zavezujoč, kot so zavezujoči sklepi zbora delavcev in sklepi delavskega sveta, izpolnjevanje, oziroma izvajanje teh sklenov in ukrepov pa bo omogočilo poslovanje s pozitivnim poslovnim rezultatom, pravijo v tovarni malih zaganjalnikov.

Iz pregleda poslovanja v prvem polletju letošnjega leta izhaja osnovna ugotovitev, da so v tovarni malih zaganjalnikov dosegli zadovoljive delovne rezultate. Povprečno mesečno so izdelali 31.606 kosov zaganjalnikov, kar je v primerjavi s lanskim obdobjem, ko izgube ni bilo, za 7.533 zaganjalnikov ali 31% več, v primerjavi s povprečno mesečno proizvodnjo lanskega leta pa za 7.994 zaganjalnikov ali 34% več. Posebej zadovoljiva je ugotovitev, da je produktivnost dosežena v prvem polletju znatno boljše kot v preteklem letu.

Številni podzeti ukrepi že v drugi polovici lanskega leta in v začetku letošnjega, so se odrazili v izboljšanih doseženih delovnih rezultatih, žal pa so doseženi dohodkovni rezultati slabši kot v preteklem letu. Pri ugotavljanju vzrokov, ki so povzročili slabšanje ekonomskega položaja te TOZD in povzročili v prvem polletju izgubo, je razkorak med rastjo celotnega prihodka in vsemi porabljenimi sredstvi vključno z obveznostmi iz dohodka, najbolj očiten. Tu moramo predvsem izpostaviti delež porabljenih sredstev v celotnem prihodu ter delež porabljenih sredstev in obresti skupaj, saj je znašal v lanskem letu 77%, v prvem polletju letos pa že 95%. Podoben, po svojih, učinkih na dohodkovni rezultat na zaposlene je kratkoročno nerešljiv problem — naraščanje obresti. Le-te so v celem lanskem letu znašale blizu 55 milijonov, v prvi polovici letošnjega leta pa že 65 in pol milijona dinarjev.

Razmeroma velik vpliv na letošnji ugotovljeni rezultat ima tudi znaten porast stroškov, pogojenih s povečanim izvozom malih zaganjalnikov. V letošnjem letu realiziran dogovor o uporabi združenih deviz brez plačila interne devizne stimulacije pomeni v primerjavi s lanskim letom velik izpad celotnega prihodka tovarne malih zaganjalnikov. Le-ta se je obračunavala še v prvem četrtletju letos, kar je še omogočalo pozitiven rezultat, sicer bi le iz tekočega poslovanja ugotovili izgubo.

Povišanje cen izdelkom doseženo v začetku letošnjega leta kot tudi doseženi boljši delovni rezultati, niso mogli kompenzirati efekta vseh naraščajočih stroškov. Pri sedanjem ocenjevanju poslovanja drugega polletja so pri nekaterih pomembnih postavkah izhajali iz določenih predpostavk: — skupne podražitve porabljenega izdelavnega materiala v drugem polletju ne bodo večje kot 15% v primerjavi s prvim polletjem letošnjega leta — znesek obresti v drugem polletju bo 14% nižji kot v prvem

Delavci tovarne malih zaganjalnikov so bili na zboru enotni ob analizi vzrokov izgube v letošnjem polletju in so soglašali z navedenim programom ukrepov za odstranitev izgub. Tovarno delovnih sredstev so posebej zaprosili, naj se maksimalno angažira pri vzdrževanju in odpravljanju okvar na delovnih sredstvih. Delavci so ugotovili, da so bili vzroki, ki so pripeljali do rdečih številke take narave, da jih posameznikom ni bilo mogoče odpraviti, zato osebne odgovornosti ni mogoče ugotavljati. Poslej pa bo drugače! Če navedeni ukrepi do konca leta ne bodo realizirani, zahtevajo delavci ugotavljanje osebne odgovornosti na nivoju delovne organizacije in TOZD. Hkrati se vprašujejo, če res bodo osebno odgovornost ugotavljali tudi v drugih TOZD in službah, zadolženih za realizacijo ukrepov.

polletju letos — masa osebnih dohodkov bo največ za 10% večja od mase prvega polletja.

Da bi realizirali ocenjeni rezultat, ki za kolektiv TOZD MZ še vedno ni zadovoljiv, je potrebno realizirati naslednje ukrepe:

— zaposleni bodo v tem polletju iz-

delali 171.400 malih zaganjalnikov in s tem presegle plan za letošnja 3,14%. Skladno z možnostmi prodaje bodo proizvedli tudi ustrezen asortiman in količine rezervnih delov.

— TOZD — KOMERCIALA bo v drugem polletju prodala na domačem in tujem trgu za najmanj 670 milijonov din izdelkov in rezervnih delov. Prav tako bo ta TOZD oskrbela za predvideno proizvodnjo vse potrebne reprovromateriala.

— Služba operativne priprave dela v tej TOZD bo zagotovila smotrno in varčno ter s TOZD — Komerciala vsklajeno nabavno politiko. Ker rade največji možni meri zavrta porast stroškov materiala in zalog. Prav tako bo ta služba analitično kontrolirala in izdelovala tiste pozicije zalog reprovromateriala, ki v skupni vrednosti predstavljajo 50% vrednosti zalog reprovromateriala zalog na dan 30. 6. 1984. Cilj aktivnega nadzora zalog je znižati vrednost zalog reprovromateriala, ki bremenijo TOZD. Do konca leta naj se ta vrednost zniža za najmanj 20 milijonov. Od tega ukrepa pričakujejo v malih zaganjalnikih razbremenitev pri stroških zalog, ki bo uresničen le ob usklajeni in uspešni akciji vseh TOZD znotraj delovne organizacije. Skupaj s TOZD — Komerciala bo potekala tudi akcija o prodaje odvečnih mirujočih zalog.

— Rezultat ukrepov pri gospodarjenju z zalogami, hkrati z ukrepi za izboljšanje plačilnih pogojev, ter ukrepi za pridobitev cenejših denarnih virov bo vplival na znesek obresti v tem polletju

ki bo za 14% manjši od zneska obresti v prvem polletju.

Naloga je izredno zahtevna in težje uresničljiva kot ostali predvideni ukrepi in jo bo moč uspešno realizirati le ob maksimalnem angažiranju in tvornem sodelovanju s TOZD — Komerciala, TOZD mali zaganjalniki in finančne službe.

— Služba kontrole in kvalitete v TOZD bo s pojačano kontrolo v proizvodnem procesu pripomogla k višjemu nivoju kvalitete izdelkov in preprečevala nastajanje izmeta iznad dopustnih pričakovanj.

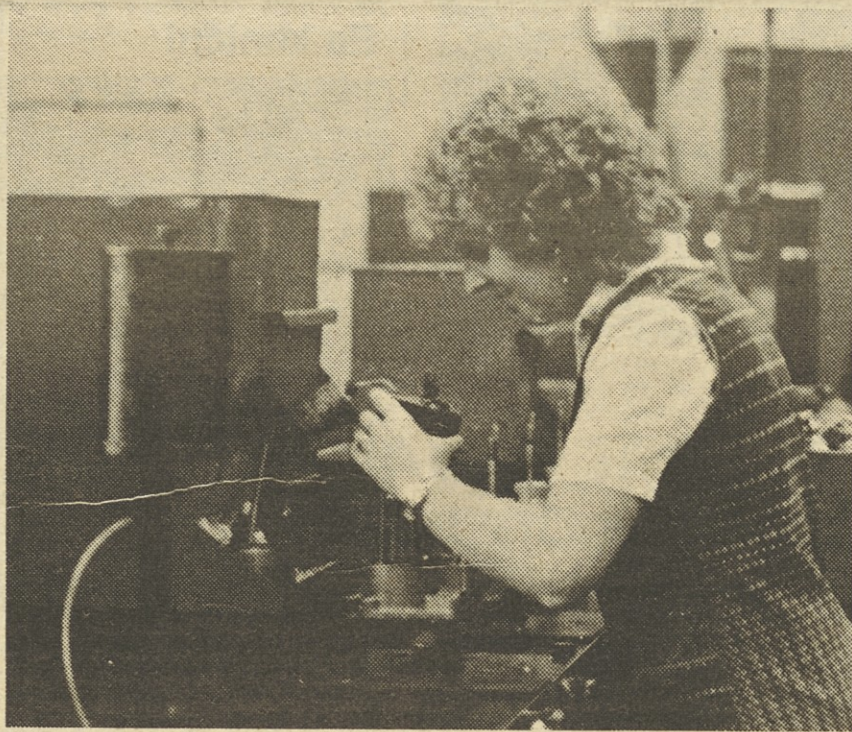
— Vsi pooblašeni podpisniki stroškovnih mest so dolžni in odgovorni za strogo kontrolo stroškov in bodo dopuščali nastanek le tistih stroškov, ki so resnično nujni. Tovarna malih zaganjalnikov predlaga TOZD Inštitut in delovni skupnosti skupnih služb, naj sprejmeta na zborih delavcev sklep o oprostitvi plačila dodatnih sredstev kar izhaja iz proračuna obveznosti združevanja za lansko leto.

Ugotovljeni negativni poslovni rezultat je predvsem posledica neusklajenih cenovnih in drugih razmerij, zato nastale izgube ni bilo mogoče preprečiti in tudi ni mogoče ugotavljati osebne odgovornosti za nastanek izgube.

Realizacija vseh navedenih ukrepov za sanacijo poslovanja v malih zaganjalnikih, ki bo brez dvoma terjala velike napore vseh zaposlenih, je pogoj za zaključek poslovnega leta brez rdečih številke, vendar bo iz čistega dohodka mogoče pokriti zgolj osebne dohodke zaposlenih. S takim poslovnim rezultatom seveda v tovarni malih zaganjalnikov ne morejo biti zadovoljni, zato je potrebno poleg realizacije ukrepov realizirati že v prihodnjem letu še: povečanje proizvodnje in prodajo rentabilnejših zaganjalnikov družine AZF ter pospešeno osvojitvi proizvodnjo zaganjalnikov s predležjem, — doseči pocenitev proizvodnje z združevanjem linij in uvajanjem integralne tehnologije, kar bo omogočilo v naslednjem letu akumulativno poslovanje.

Dodajmo ob koncu še, da je delavski svet TOZD MZ določil odgovorne nosilce za realizacijo posameznih sklepov, in sicer: Rado Skočaj in Boris Brezigan — realizacija proizvodnih nalog. Anton Anzelin — realizacija zastavljenih ciljev gospodarjenja z zalogami in stroški materiala. Anton Anzelin in Fortunat Jeklin — odprodaja mirujočih zalog. Marjan Brumat — višji nivo kvalitete in zmanjšanje izmeta. Jože Derman — vse naloge TOZD in izvajanje ukrepov. Vsi delavci — marljivo in vestno opravljanje del in nalog, izboljšanje delovne discipline. Odgovorni delavci bodo mesečno obveščali kolektiv o uresničevanju zastavljenih ciljev.

Marko Rakušček

S tekočega traka v tovarni malih zaganjalnikov.

Podelitev priznanj

Delavski svet delovne organizacije je na svojem 11. zasedanju, 25. 5. 1984 razpisal priznanja ob 35 — letnici delovne organizacije, ki jih bo podelil petim delavcem delovne organizacije za izjemne uspehe na področju gospodarjenja, inovacij, razvijanja samoupravnih odnosov in na drugih področjih, pomembnih za razvoj in uveljavitev delovne organizacije.

V obrazložitvi k predlogom, ki jo je podal Alojz Čampa, predsednik komisije delavskega sveta, sta priznanja podelila predsednik poslovnega odbora, Marcel Božič in predsednik delavskega sveta Boris Volk naslednjim petim delavcem:

— Dragu PODLOGARJU, dipl. ing. roj. 26. 2. 1928, svetovalcu poslovnega odbora delovne organizacije za izjemne dosežke pri organizaciji dela in uveljavitvi delovne organizacije doma in v tujini ter uveljavitvi programa avtomatizacije v prometu.

— Matiji SELIGERJU, dipl. ing. roj. 21. 2. 1925, razvijalcu IX. v TOZD Razvojni inštitut Ljubljana za izjemne dosežke pri razvoju in afirmaciji programa napajalnih naprav.

— Branku ROBAVSU, dipl. ing. roj. 19. 10. 1930, sistemskemu inženirju v TOZD Sistemi Ljubljana za izjemne dosežke pri razvoju in uveljavitvi programa avtomatizacije v industriji.

— Adolfu DIVJAKU, dipl. ing. roj. 14. 11. 1941, razvijalcu I. v TOZD Naprave za energetiko Ljubljana za izjemne inovacijske dosežke pri razvoju naprav za prenos podatkov pri visokonapetostnih vodih.

— Radivoju ČEBOKLIJU, dipl. ing., roj. 28. 1. 1927, razvijalcu IX. v TOZD Razvojni inštitut Ljubljana za izjemne dosežke pri razvoju in uveljavitvi programa relejev.

DANES SI POSTAVLJAMO TEMELJE ZA NASLEDNJA DESETLETJA

Mikroelektronika je infrastruktura industrije, je industrija, ki pospešuje zmogljivost ostale industrije in omogoča izdelavo proizvodov, za svetovno tržišče. Jutrišnji dan pa bo dal mikroelektroniki še večjo veljavo in tedaj bo vitalnost naše industrije v marsičem odvisna tudi od zmogljivosti domače mikroelektronike. Zato je nujno, da v tem smislu tudi ukrepamo. Iskrena Mikroelektronika je že dovolj zrasla, da lahko nudi krepko oporo vsem tistim vejam industrije, ki želijo slediti svetovnim tokovom tehnološkega razvoja. Letošnje leto je v tem smislu zelo prelomno. Z izgradnjo računalniškega sistema za računalniško podprto načrtovanje integriranih vezij bo narejen korak brez katerega bi se za marsikatero razvojno usmeritev zaprla vrata tehnološkega razvoja.

Vendar vse te prednosti postavljajo pred nas tudi neizprosne obveznosti, saj bi bilo zelo žalostno če bi znanecem razlagali, da smo na tehnološkem področju imeli lepe možnosti pa jih nismo izkoristili zato ker nismo znali osredotočiti svoje moči in sredstva tja kamor bi morali. Pot razvoja tehnike namreč sedaj ni več le nakazana ampak je v razvitem svetu že velik del prehojena in potrjena ter zaenkrat nima alternative.

Sicer pa poglejmo kako delajo v Iskri Mikroelektroniki, oz. kaj menijo naši strokovnjaki o jutrišnjih nalogah naše mikroelektronike.

V pogovoru so sodelovali: mag. Ivo Banič in dr. Franc Runovc, o pomenu mikroelektronike za nadaljnji razvoj računalništva pa nam je nekaj zanimivosti povedal prof. dr. Anton P. Železnikar.

Kakšne so osnovne značilnosti poslovanja vaše DO?

Mag. Ivo Banič: Letos uresničujemo predvideno podvojitev dohodka in fizične proizvodnje glede na lansko leto. V tem smislu sledimo načrtovani rasti naše pred dvema leti ustanovljeni DO, kar je glede na nekatere nestimulativne dejavnike vsekakor uspešno. Omenim naj le, da kljub podvojenim cenam re-promateriala in elektroenergije nismo bistveno povečali cene našim proizvodom. Dodatno breme pa je tako kot za ostalo industrijo povečanje raznih davčev gospodarstva. Te so se kljub splošnim ugotovitvam, da se morajo zmanjšati, še naprej večale, saj so letos procentualno dokaj večje kot lani, ko so se povečale glede na leto poprej.

Mikroelektronika je pri nas nova proizvodna panoga in je zato posebej zanimivo vprašanje njene izvozne usmeritve in uvoznih potreb?

Mag. Ivo Banič: Vsekakor se strinjamo, da je za Jugoslavijo izvozna usmeritev življenjsko pomembna. Vendar je ne gre poenostavljati. Tako npr. ni dvoma, da je od proizvodnje naših elektran odvisna celotna proizvodnja naše industrije preko katere je ta proizvodna panoga udeležena v izvozu. Tako tudi mikroelektronika sodi v infrastrukturo celotne industrije in prav tu bo njena prisotnost v bodoče še odločilnejša.

Če pogledamo Iskrine izvozne izdelke vidimo, da jih že četrtina vsebuje mikroelektronska vezja, v naslednjih letih pa naj bi ta odstotek naraste! na 75%. S tem ne mislim reči, da bodo vsa ta mikroelektronska vezja iz naše proizvodnje, vendar določeno delež naših mikroelektronskih vezij bo prav gotovo povsod prisoten. In s tem bo ta delež tudi vsebovan v celotnem Iskrinem izvozu, pri čemer bo njegov pomen še bistveno večji od njegove cenovne vrednosti, ker bo v marsičem omogočal izvoz, oz. bo odločal o možnostih izvoza.

Mikroelektronika sodi med najhitreje razvijajoče industrijske veje kar pomeni, da njena proizvodna oprema hitro zastara. Kakšen je vaš položaj v tem smislu?

Mag. Ivo Banič: Večina naše opreme je iz leta 1980 in v marsičem ne more zadostiti sedanje razvojne in proizvodne potrebe. Vendar pa vsa oprema ni v celoti zastarala. Bolj so prisotne določene kritične točke, kjer je nujna obnova oz. dograjevanje. V mikroelektroniki smo prisiljeni slediti tehnološkemu razvoju v svetu in zato sproti osvajati miniaturizacijo izdelave, kar pa brez sodobne opreme ni možno. Prve so pri tem na udaru razvojno raziskovalne dejavnosti. Nadalje potrebujemo optično opremo v litografiji. Pri preslikavi mask na rezine imamo si-

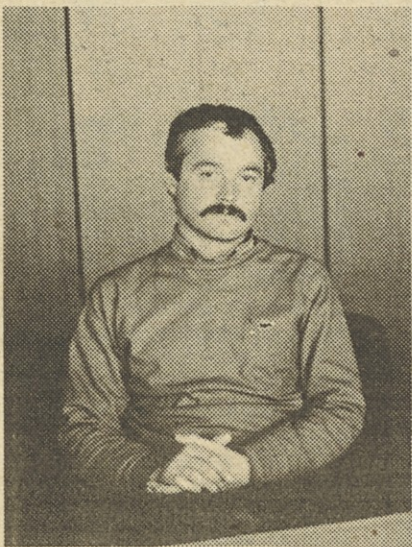
gurno zastarelo opremo, ki nam onemogoča prehod v gostejšo geometrijo, torej osvajanje 3 mikronske tehnologije v katero lahko sorazmerno hitro posežemo. Iz mokrega jedkanja, ki ga pretežno uporabljamo, bomo morali preiti na plazemsko jedkanje, nujna pa bo tudi nova testna in merilna oprema. Skratka, naša oprema še ni popolnoma zastarela, ampak preprosto ne zadošča več. Z njo ne moremo osvajati nove tehnologije in s tem ne uresničiti naše zastavljene cilje.

Kolikšna je najnujnejša investicija v opremo?

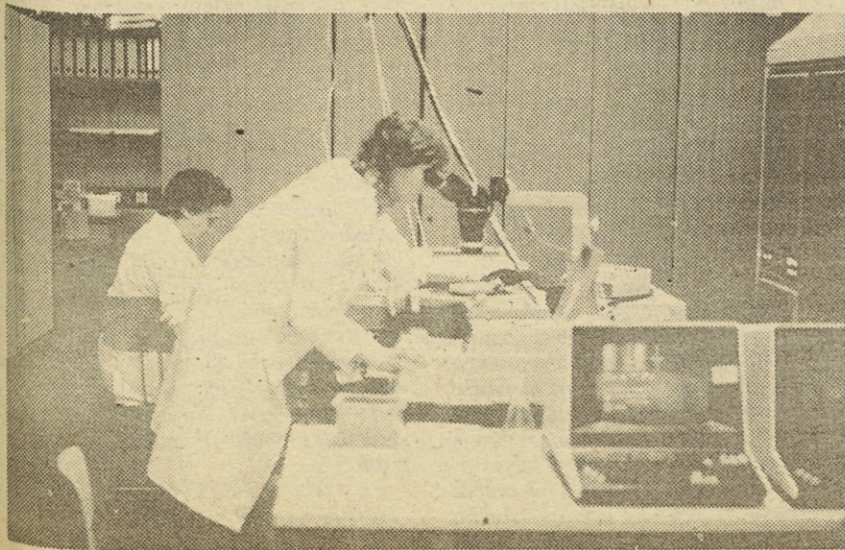
Mag. Ivo Banič: Za projekt »Mikroelektronika 3« v katerem je zajeta tudi oprema za univerzo, bomo potrebovali 150 mio. dolarjev. Določeno opremo bi morali dobiti takoj, v celoti pa do konec leta 1985. Glede na vlaganja razvitih držav v razvoj mikroelektronike je to neprimerljivo majhen znesek. Vendar je za našo DO in Iskro vseeno prevelik in bo zato nujno sodelovanje celotne slovenske industrije. Vsak, ki vsaj delno spremlja tehnološki razvoj v svetu, lahko vidi kako nujna je za našo družbo uresničitev takega projekta kot je »Mikroelektronika 3«. Tu lahko še povem, da je delavski svet SOZD Iskra potrdil naš projekt in tudi ISS je preko Komiteja za znanost in tehnologijo potrdil interes slovenske vlade in naše širše družbe za ta projekt kakor tudi vsebinsko osnovo tega projekta oz. pravilnost strateške usmeritve.

Bo slovensko gospodarstvo s tem, da ne bo moralo uvažati določene proizvode dobilo teh 15 mio. dolarjev nazaj?

Mag. Ivo Banič: Preveč poenostavljeno je gledati našo proizvodnjo kot nadomestno. Gre za precej pomembnejši dejavnik, da z našimi mikroelek-

Dr. Franc Runovc.

Funkcionalno testiranje integriranih vezij z računalnikom.

tronskimi komponentami omogočimo gradnjo sodobnih sistemov za nastop na mednarodno tržišče, ki jih brez naših komponent po naročilu ne bi mogli zgraditi. Komponente, ki jih mi delamo so zunaj zelo težko dosegljive v bodoče jih bo pa težje dobiti. Zato ostaja le ali se bo slovensko gospodarstvo dokopalo z lastno mikroelektroniko do gradnje takih sistemov in jih uspešno izvažalo ali pa jih sploh ne bo imelo. To je alternativa, in ne kaj lahko slovensko gospodarstvo neposredno substituirata na standardnih komponentah.

Bo teh 15 mio. dolarjev družba zagotovila?

Mag. Ivo Banič: Prepričani smo, da je ta naš projekt tako dober, tako atraktiven in za Slovenijo tako krvavo potreben, da jih bo naša družba zagotovila.

Mag. Ivo Banič.

Upal bi si celo trditi, da se Slovenija nahaja danes na prelomnici, ko se odloča ali bo v bodoče manj razvita med razvitimi družbami ali pa bo najbolj razvita med nerazvitimi. Se pravi, danes se mi opredeljujemo med razvite ali nerazvite in to ne le za leto ali dve temveč za naslednja desetletja. In ta odločitev temelji tudi, ne samo, ampak tudi na razvoju lastne mikroelektronike.

Optična kontrola integriranih vezij v montaži.

Seveda sam razvoj mikroelektronike ne zadošča ampak je potrebno ustrezno osposobiti z opremo in kadri tudi porabnike, predvsem ostale Iskrine delovne organizacije.

Kako je z naročili za vaše proizvode?

Imamo sorazmerno dosti naročil iz Iskre in tudi naročila za izvoz se nam krepko povečujejo. Le-ta naraščajo celo hitreje od naročil iz Iskrinih delovnih organizacij ker slednje še niso izvršile tisto prestrukturiranje proizvodnje kot bi jo morale.

Razvojno raziskovalna dejavnost je za vas izjemno pomembna. Kaj nam lahko poveste o njej?

Dr. Franc Runovc: Omenil bi predvsem strateški program SOZD Iskra v katerem imamo pripravljene 3 naloge in sicer:

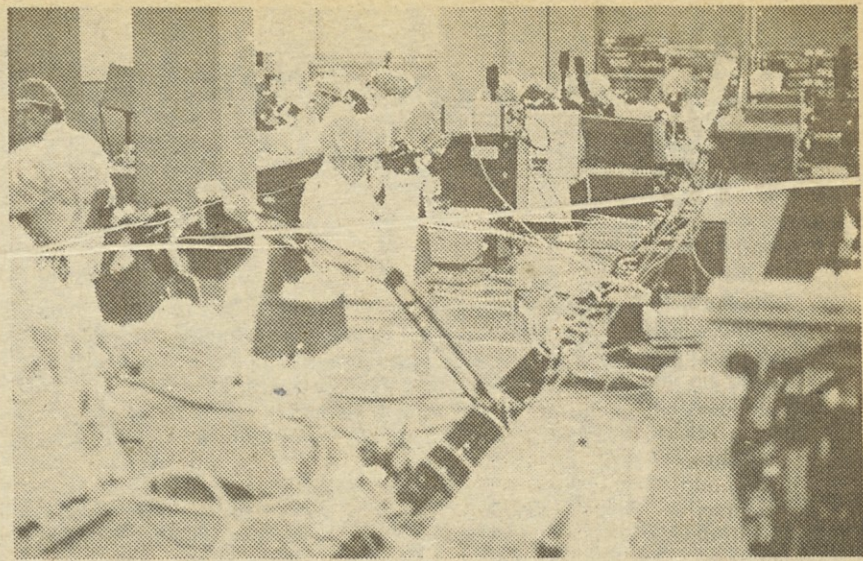
— razvoj kompleksne programske opreme za simulacijo in vodenje procesa

— osvajanje tehnologije CMOS s pasivnimi področji tipa N

— razvoj tehnoloških postopkov, ki že omogočajo prehod na tehnologijo vezij zelo obsežne integracije (VLSI)

Vse to so naloge, ki so raziskovalno zastavljene. Imamo pa še naloge, ki so bolj proizvodno usmerjene kot npr. zasnova lastnega računalniškega centra z računalniškim sistemom VAX 780 ter s podporno programske opremo in z grafičnimi ter numeričnimi terminali. Ta računalniški sistem bo, kot smo že omenili, podpiral distribuirano načrtovanje v Iskri. Uporaba tega centraliziranega računalnika in centralizirano instalirane programske opreme bo potem na voljo drugim DO Iskre in seveda obema univerzama v Sloveniji, ki bodo imeli pri sebi terminale in grafične postaje.

Nadalje je za nas pomembno sodelo-

Del montažne linije.

vanje z zunanjimi partnerji, ki pa je podvrženo določenim specifičnostim. Tako je npr. zaradi restrikcij njihovega obrambnega ministrstva deloma oteženo sodelovanje z ameriški partnerji. Za enkrat nismo zajeti v te restrikcije bolj kot smo bili poprej, vendar je določeno administrativno delo le postalo nekoliko bolj zapleteno.

Kako sodelujete z ameriško firmo AMI?

Dr. Franc Runovc: Sodelovanje poteka dobro. Trenutno je v ospredju prenos programske opreme za računalniško podprto načrtovanje vezij ter prenos novih tehnoloških postopkov, ki deloma dopolnjujejo našo obstoječo proizvodnjo in že tudi kažejo korak naprej v osvajanje tehnologije z manjšo geometrijo.

Morda še besedo ali dve o vašem partnerju AMI?

Dr. Franc Runovc: To je največja firma za specialna integrirana vezja, oz. vezja po naročilu in sodi v koncern GOULD, ki je na področju splošne elektroneke eden močnejših proizvajalcev v ZDA.

Kako je s strokovno usposobljenostjo v vaši DO?

Dr. Franc Runovc: Lahko rečemo,

Če pogledamo malo v prihodnost je zanimivo vprašanje enomikronske tehnologije?

Mag. Ivo Banič: V laboratorijskem obsegu obvladuje to tehnologijo že več svetovnih firm. Drugače je s serijsko proizvodnjo. Ta bo kasnila za laboratorijsko vsaj 2 leti. Za nas pa je to vprašanje projekta »Mikroelektronika 4«, kar pomeni novo zgradbo, novo lokacijo in nekajkrat večja vlaganja kot v »Mikroelektronika 3«, ki jo sedaj vršimo. Vendar pa bo to korak v nadaljnjo osvajanje mikroelektronske tehnologije, ki ga bomo morali narediti ne zaradi naše delovne organizacije temveč za potrebe razvoja sistemov v Iskri in tu nastane vprašanje, kdaj se bo ta potreba pri izdelovanju določenih sistemov pojavila.

Vedeti namreč moramo, da ima tehnologija z minimalno geometrijo bistvene prednosti. Ni problem v tem, da lahko naredimo isto število tranzistorjev na manjšem prostoru ampak, da bo možno graditi sisteme za takšne funkcije, ki so bile prej neznane in jih sicer ne boš mogel narediti.

Dr. Franc Runovc: To je zaradi same arhitekturne zasnove posameznih vezij od katere je odvisna njihova zmogljivost in uporabnost. Glede naših zmogljivosti bi pa dejal, da imamo povsem osvojeno proizvodnjo v 5 mikronski tehnologiji, lastne raziskave na področju 3-mikronske tehnologije ter kombinirane raziskave na področju manjših geometrij.

Sodelujete tudi s sorodnimi institucijami pri nas?

Dr. Franc Runovc: Da, z obema slovenskima univerzama, Laboratorijem za mikroelektroniko na Fakulteti za elektrotehniko, Institutom Jožef Štefan, Institutom za elektrotehniko in vakuumsko tehniko, Institutom Boris Kidrič in še nekaterimi raziskovalnimi ustanovami. Tu je tudi prisotno sodelovanje v obliki nudenja uslug, kjer nudimo mi usluge ali pa koristimo merilno opremo, ki je predraga, da bi jo samostojno nabavili. Takšno sodelovanje želimo še naprej razvijati.

Zelo obetavno je sodelovanje z IJS, kjer je očitno obojestranski interes za osvajanje posameznih nalog. Njihova skupina za elektroniko je relativno močna, IJS pa deluje tudi na razvoju programske opreme za načrtovanje tiskanih vezij.

Nadalje bi omenil sodelovanje s Fakulteto za elektrotehniko v Zagrebu s katero sodelujemo na razvoju programske opreme za simulacijo. Tudi to sodelovanje je dobro zastavljeno.

Kaj lahko rečete o ostalih proizvajalcih mikroelektronike v Jugoslaviji?

Mag. Ivo Banič: V Jugoslaviji so še drugi proizvajalci mikroelektronskih komponent, vendar se večinoma dopolnjujemo. Težko je povsem predvideti nadaljnji razvoj mikroelektronike in vpliv tega razvoja na proizvodno usmeritev posameznih proizvajalcev, rečemo le lahko, da si bomo mi še naprej prizadevali ohraniti takšno razmerje in sodelovanje med nami kot je bilo doslej.

Pomen Iskrine mikroelektronike za nadaljnji razvoj računalništva

O pomenu mikroelektronike ne moremo govoriti ne da bi pogledali tudi v prihodnost. Predvsem kaj bo pomenila v nekaterih ključnih proizvodnih panogah, oz. kaj v teh panogah pričakujejo od nje. Najodobnejši dosežki v svetu že dajejo tudi osnove za nova vrednotenja tega področja in med najzanimivejše sodi prav usmeritev svetovne računalniške industrije, saj je v zadnjem času prav na tem področju nekaj ključnih novosti, ki bodo imele tudi izredno pomemben vpliv na nadaljnji razvoj mikroelektronike. Nam lahko poveste kaj več o tem?

Prof. dr. Anton P. Železnikar: Mi-

kroelektronska tehnologija naj bi v bližnji prihodnosti odigrala bistveno vlogo tudi pri načrtovanju in izgradnji pete računalniške generacije. Da bo stvar jasnejša že na samem začetku:

Peta računalniška generacija bo predvsem nova tehnološka generacija! Današnje aplikacije umetne inteligence na računalnikih četrte generacije še ne morejo imeti bistvenega vpliva na razvoj osnovne tehnologije (integriranih vezij) pete generacije. Splošna zabloda je, da bo sama metodologija umetne inteligence razrešila bistvene (Nadaljevanje na 6. strani)

Nazaj v združeno delo oboroženi z novim znanjem

Sodoben razvoj terja nenehno izobraževanje ob delu. Prav permanentno izobraževanje namreč lahko zagotovi spremljanje hitrega razvoja in s tem zagotovi izboljšanje naše gospodarske stabilnosti. Eno izmed področij, kjer razvoj izjemno hitro napreduje, je gotovo področje kakovosti. V SOZD Iskra mu posvečamo vse več pozornosti, dokaz za to pa je tudi pravkaršnja šola za kakovost, ki so se je v Škofji Loki udeležili vodilni in vodstveni delavci tega področja dela.

Da bi se za naše bralce o tej temi pogovorili kaj več, smo šolo obiskali in tam zaprosili za nekaj mnenj. Najprej smo se pogovarjali z **Lotarjem Kozino**, sodelavcem področja za kakovost v SOZD Iskra. Povedal nam je:

»Sodoben razvoj terja res mnogo izobraževanja ob delu. S tem namenom smo pri področju za kakovost organizirali tudi prvo šolo, ki je namenjena izpopolnjevanju znanja predvsem vodilnih in vodstvenih delavcev na področju kakovosti v celotni Iskri. Pri organizaciji šole smo morali upoštevati, da so to kadri, ki jih dlje časa nikakor ne moremo pogrešati v proizvodnem procesu. Zato smo celotno tematsko gradivo šole razdelili v tri tematske skupine in sicer:

- integrirano zagotavljanje kakovosti
- posebna poglavja za potrebe vodij služb kakovosti ter
- metode in tehnike vodenja služb kakovosti.

Za vsako tematsko skupino je predvidena v enotedenski obsegu. Prva tematska skupina — integrirano zagotavljanje kakovosti — pravkar teče. Pod tem naslovom smo zbrali teme, ki

obravnavajo integrirano zagotavljanje kakovosti ter povezovanje integriranih sistemov zagotavljanja kakovosti z drugimi poslovnimi funkcijami, predvsem z razvojno-raziskovalno in komercialno funkcijo.

Tej skupini tem so sledile teme o organizaciji funkcionalnih aktivnosti inovacijskega procesa, pripravi nove proizvodnje ter tržni politiki Iskre v povezavi z zagotavljanjem kakovosti.

Posebno predavanje je obravnavalo servisiranje Iskrinih proizvodov, pa tudi sodelovanju s tujimi poslovnimi partnerji smo tudi posvetili nekaj ur.

Prispevek o delovanju tržne inšpekcije in o sodelovanju z VKKP sta vzbudila med udeleženci takšno zanimanje, da ni in ni hotelo biti konca razprave.

Ob odvijanju normalnega predavateljskega dela šole smo del časa ob večernih urah — seminar je bil izredno intenziven, saj je obsegal deveturni dnevni program — namenili za organizacijo dveh okroglih miz.

Prvo okroglo mizo smo posvetili »Zgodovinskemu razvoju kontrole v Iskri« ter na ta način seznanili udeležence z dobrimi in slabimi stranmi in re-

zultati organizacijskih pristopov v različnih obdobjih.

Druga okrogla miza je bila posvečena naši — vsaj tako kakovostniki na to gledamo — najbolj pereči problematiki; namreč, zagotavljanju kakovosti pri razvijanju novega proizvoda. Z zadovoljstvom ugotavljamo, da smo si na tej okrogli mizi, ki so ji prisostvovali še Bruno Stiglic, mag. Mitja Tavčar ter Peter Mihelič, bili čim bolj osnov za zagotavljanje kakovosti novih proizvodov. Seveda nas čaka na tem področju še veliko dela, da bi zastavljene osnove dejansko zaživele.

Prvi del šole smo zaključili z informacijo in razpravo o raziskovalno-poslovni organiziranosti SOZD Iskra, ki je dala mnoge sistematizirane in urejene podatke za probleme in težave, ki jih čutimo pri vsakdanjem delu. Že iz izjav udeležencev in na osnovi rezultatov ankete ki so jo izpolnili udeleženci, smatramo, da je naša, prva šola kakovosti uspeh in da bo za drugi in tretji del prav tako zanimanje, kot je veljalo za prvega.

smo v enem samem tednu zvedeli toliko podrobnosti in novosti, kolikor bi jih med rednim delom zlepa ne mogli preučiti. V naši DO imajo posluh za izobraževanje in zato sem se lahko udeležila tega seminarja.

Seminar je bil zanimiv, morda malce preveč zgoščen in časovno prekrat, tako da ni bilo časa, da bi snov po predavanjih še utrdili. Zato lahko ob koncu rečem, da se že zdaj veselim naslednjega seminarja.

Ko so me v sektorju za kakovost obvestili o tem seminarju, sem se zanj hitro odločil, misleč, zlepa ne veš preveč. In res sem takoj opazil, da je tema obširna; zvedeli smo veliko, še bolj kot doslej pa sem jasno začutil potrebo po sodelovanju. (Mislim, da tudi vodilnim delavcem ne bi škodilo takole izobraževanje, potem bi vsi govorili isti jezik in se torej lažje razumeli.)

Tudi jaz mislim, da je bil program izredno zgoščen. Prinesel pa je seminar mnogo novosti — sprašujem se le, kako vse teze čimprej realizirati. Verjetno bo zato treba nekaj izobraževanja tudi drugim strokovnjakom, da bodo potem akcije za izboljšanje kvalitete uspešnejše.

Pa še beseda o predavateljih: vsi, prav vsi, so bili solidno podkovani o stvarih, ki so nam jih posredovali. Zato lahko rečem, da so nam tudi dali veliko.

Pri nas je bila objava dvakratna in tako smo se kar trije odločili za obisk tega seminarja. Tu pa me je najbolj presenetila izjemna pripravljenost in organiziranost šole. Ničkolikokrat na-

Pomen Iskrine mikroelektronike za nadaljnji razvoj računalništva

(Nadaljevanje s 5. strani)

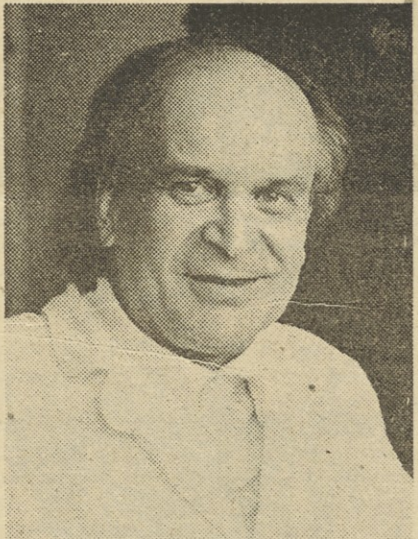
probleme nove tehnološke generacije. Če je pri razvoju nove generacije nedvomno potrebna nova človekova inteligenca, to še ne pomeni, da je to prav umetna inteligenca in samo te vrste inteligenca. Kako pa je z novimi fizikalnimi in tehnološkimi procesi za proizvodnjo gostih in zapletenih integriranih vezij? Kaj je pri tem bistveno, zakaj in kako?

Pojem računalniških generacij je star in enostavno razumljiv: vse dosedanje generacije so bile tehnološke in opredeljene z naslednjimi pojavi: elektronke (1), tranzistorji (2), integrirana vezja (3) in vezja z visoko integracijo (4). Le podeseterjena in postotterjena gostota pete generacije glede na četrto generacijo naj bi zagotovila potrebno hitrost in kompleksnost, ki bosta potrebni za aplikativnost pete generacije, to je za časovno ustrezno obvladovanje velikih podatkovnih baz, za uporabniško prijaznost (zvočno in slikovno komuniciranje, izvedeniški oziroma ekspertni sistemi, programirni pripomočki) in za povezljivost računalnikov v mreže. Vse dosedanje računalniške generacije so temeljele na tehnologiji vezij in ne na aplikacijah. Bolj učinkovite in inteligentne aplikacije so možne le pri zmogljivejši strojni tehnološki strukturi.

Za aplikativnost nove računalniške generacije bodo potrebna nova integrirana vezja z večjo kompleksnostjo (gostota na površinsko in prostorsko enoto), predvsem pa bodo morala obdržati ali celo povečati svoje operacijske hitrosti. Iskrina tehnologija integriranih vezij bo tako morala biti posodobljena v tej smeri. K temu — je potrebno dodati še delovne postaje pete generacije in ostalo opremo za načrtovanje integriranih vezij nove generacije.

Peta generacija bo pomenila nove mikroprocesorje. Do nedavnega bi tako stališče zbudilo posmeh in podcepljevanje pri uporabnikih velikih računalniških sistemov, saj pri njih še danes prevladuje mnenje, da mikrosistemi sploh niso pravi računalniki in da se iz njih ne more razviti nekaj, kar naj bi bilo osnova pete generacije.

To bi vsekakor lahko bilo res, če bi se razvoj ustavil pri 8-bitnih mikroprocesorskih sedemdesetih let in se kasneje ne bi pojavili zmogljivejši 16 in 32-bitni mikroprocesorji in njihovih spremljevalci: periferni mikrokontrolniki in procesorji. Tako je npr. osebni (namizni) mikrokontrolnik IBM PC XT/370 pravi računalnik, z močnim operacijskim sistemom, virtualnim pomnilnikom in z zapletenimi uporabniškimi programi. Mikroprocesorji so integrirana vezja

Anton P. Železnikar.

z visoko stopnjo integracije, ki so dejansko spremenili do nedavnega veljavni koncept računalnika. Toda kako bi utemeljili, da je npr. IBM PC XT/370 že primer ek pete računalniške generacije? XT/370 postavlja mikroprocesorje neposredno v svet velikih računalnikov: prav z njimi vdira v ta svet in dokazuje, kako je to mogoče. Ta sistem ni več igrača, z nekaj barvne grafike in z učinki za povprečnega uporabnika; ima močno sistemsko programsko opremo, hitre komunikacije in se lahko povezuje z največjimi sistemi, ima zaščitne mehanizme in lastnosti večkratnega dostopa virtualnih sistemov. To pa so že lastnosti, ki delno zadovoljujejo zmogljivostne zahteve pete generacije. Sistem XT/370 združuje za te funkcije štiri mikroprocesorje, in sicer: 8088, dva modificirana procesorja 68000 in modificirani procesor 8087.

Iskrina mikroelektronika se tako nahaja pred bistveno zahtevnejšimi nalogami, ki bodo obsegale načrtovanje novih in kompleksnih mikroprocesorjev in njihovih spremljevalcev (mikrokontrolnikov), modifikacijo obstoječih mikroprocesorjev za posebne namene, povezovanje modificiranih in standardnih mikroprocesorjev v nove, bolj kompleksne mikroprocesorje oziroma mikrokontrolnike, načrtovanje in tehnološko izvedbo posebnih mikrovezij za razpoznavanje, sestavljanje in komunikacijo (zvočno, slikovno, jezikovno komuniciranje). Za proizvodnjo teh vezij bo potrebna posodobitev obstoječe tehnologije, njeno stalno dopolnjevanje in vlaganje. Zadovoljiva pot naprej je mogoča le prek osnovne in dovolj sodobne mikroelektronske tehnologije, in sicer od proizvodnje enostavnejših vezij do zapletenih procesorjev prihajajoče računalniške generacije.

Boris Čerin

Naš drugi sogovornik v Škofji Loki je bil predavatelj **Milojé Veljič**. O Iskri je menil, da so nekatere njene OZD organizirane zares izvorno, in dosledno izpolnjujejo obveznosti do namenskega kupca, tako v rokih, kot tudi glede kvalitete. So pa tudi DO ki niso organizirane tako, da bi bile lahko v svojem poslovanju racionalne, pa naj gre ponovno za roke, kakovost ali drugo. Zato ni čudno, če prve omenjene DO ustvarjajo izredne finančne rezultate, medtem ko gre pri drugih za finančno slabe učinke. Seveda sta ta dva primera ekstremna, saj je vmes še vrsta Iskrinih organizacij, med katerimi so ene bližje eni, druge pa drugi skrajnosti.

Za šolo lahko rečem, da jo obiskujejo sodelavci, s katerimi se v lastnem poslovanju pogosto srečujem. Tako jim je bila snov do neke mere že znana. Udeleženci pa so pokazali izredno zanimanje predvsem za tista-področja svojega dela, kjer se sami pri vsakodnevem delu srečujejo s problemi. Ugotovili so, da je zelo koristno, če se spoznajo med seboj in če lahko ugotovijo, zakaj prihaja do neizpolnjevanja obveznosti. Osrednje vprašanje razgovorov v šoli pa je bilo, v koliko so uspeli uspešno spremljati kakovost proizvodnje elementov in podskeopov, ki sestavljajo finalne izdelke.

V duhu naših predpisov je namreč potrebno spremljati sodelovanje med kontrolami kvalitete v DO in TOZD in vojne kontrole kot predstavnika JLA za zagotavljanje kakovosti dogovorjenih programov za potrebe namenskega kupca. Vsekakor je Škofjeloška šola pokazala, da je bil naš razgovor s tečajniki koristen tudi zato, ker so v praksi prav te dni začeli veljati novi predpisi in ker je prišlo tudi do nekaterih organizacijskih sprememb, tako v JLA, kot pri proizvodnih DO. Zato je bil zagotovo zdaj pravi čas našega srečanja v Škofji Loki.

NEVENKA GORJANC, DO Mikroelektronika: Čeprav sem o tej tematiki nekaj slišala že na seminarjih, me je vendar program šole navdušil. Navdušil zato, ker

mreč pridemo na seminar, pa še tež ne dobimo, tokrat pa smo dobili kar celo knjigo grafičnega. Navdušen sem tudi nad predavatelji, saj so predavali živahno in res kakovostno! Tako bi lahko dejal: nazaj v združeno delo odhajam oborožen z novim orožjem!

MARKO KLAVTA, in BOGO ZORIČ, DO AVTOMATIKA

Zorič: Šola je bila koristna. Dobili in pogledali smo znanje o stvarih, ki jih doslej nismo slišali. Res, gradili smo na že znanih temeljih, toda nadgradnja mora biti in v bodoče upam, da bo takšne nadgradnje še več in da bo šola koristila še drugim.

Morda bi morali sprejeti še sklep za bodoče delo v smislu večje povezanosti (brez malomeščanskih vrtičkov) v SOZD Iskra. Iskra naj bi namreč delovala bolj kot enotna organizacija, saj velika kot je, je v svetu vendar mala.

Klavta: Strinjam se, da je seminar prav posrečeno izpadel. To šolo razumem kot napor v smeri, da bi bile službe za kakovost opremljene s tehnologijo, potrebno za tehnološko kontrolo ne samo kakovosti novih proizvodov, ampak tudi za kontrolo v razvoju in marketingu. Šbla je tako po mojem mnenju poskus predstaviti trženja in razvoja in tako sem dobil vtis o tovrstnih aktivnostih. Vendar pa manjka bistveno: govorili smo o samopravnih splošnih aktih, ki naj bi operacionalizirali in organizacijsko določali način našega dela, ki pa jih v pretežni meri ne izvajamo.

V šoli sem pogrešal konkretnost obravnave vzrokov, oziroma načinov odpravljanja subjektivnih faktorjev kontrole kakovosti. Rezultat pa je, da imamo teorijo, ki jo poznamo, o tem, kako integralno zagotoviti kakovost, vendar tega ne izvajamo. Tako po mojem zadeva ni strokovnega, ampak organizacijskega značaja.

mak

ZAHVALA

Ob smrti mojega dragega očeta

JAKOBA JUHA

se iskreno zahvaljujem kolektivu TOZD-Antene Vrhnika za podarjeni venec, izraze sožalja in spremstvo na njegovi zadnji poti.

JAKOB JUHA

Franciju Lenarčiču v slovo

Sobotno popoldne se je nagibalo k večeru, ko je prišla vest, da te ni več med nami, da se je za vedno ustavilo tvoje srce. Kar nismo hoteli verjeti, nismo mogli razumeti.

Obstali smo, saj je bila novica tako nepričakovana in pretresljiva. Zla slutnja je bilo že dejstvo, da se nisi udeležil srečanja s predstavnik DO kot smo se predhodno dogovorili, vendar smo mislili, da si se nepredvidoma kje zadržal. Dejansko pa si se ravno v tistem trenutku boril s smrtjo in žal bitko izgubil.

Zgodnje jeseni četrtega oktobra 1945 si se rodil v delavski družini kot drugi sin. Že v mladosti si ti vcepil ljubezen do dela. Očeta nisi poznal, zato je vse breme vzgoje in preživljanja padlo na tvojo mamo, ki ti je omogočila šolanje na poklicni šoli za električarje v Mariboru in praktični pouk v Kočevju. Zaradi skromnosti in veselja do poklica si pridobil zaupanje pri mojstrih, kar se je obrestovalo, saj si končal šolanje in prišel do kruha. Tako je postalo tudi tvoji mami lažje.

Po nekajletnem delu v Kočevju si se odločil, da si poiščeš službo bližje doma. Tako si v začetku ja-

nuarja leta 1973 prišel v takratni obrat Iskre, kot merilec, kasneje pa si pričel delati v sektorju kvalitete. Predanost delu, delovne navade in strokovnost so te pripeljale do mesta vodja kontrole kvalitete.

Poleg zahtevnega dela vodje, se nisi odpovedoval raznim drugim obveznostim v tovarni, kraju. Zaradi tvoje doslednosti, tovarištva in marljivosti si bil izvoljen v predsedstvo občinskega sveta zveze sindikatov in nato na odgovorno nalogo kot člana sveta zveze sindikatov Jugoslavije.

Ob pripravi na ustanovitev TOZD ni bilo nobene razprave, posveta, da ne bi s svojimi predlogi tvorno sodeloval. Skupno z nami si želel, da bi delavci v dobropolski dolini dobili boljše delovne pogoje in boljši kos kruha in da bi z boljšim gospodarjenjem pridobili boljši dohodek in boljše osebne dohodka, kar bi utrdilo socialno varnost delavcev.

Skupno s tabo smo se zagrizli v osvajanje novih proizvodov, nove tehnologije in avtomatizacijo proizvodnje ter v mnogočem skupno uspeli.

DRAGI FRANCI

Izgorel si ob svojem delu in nisi imel časa poskrbeti za svoje načeto zdravje.

Tako sedaj nemo stojimo pred tvojim grobom in si težko predstavljamo, kako bomo delali brez tebe. Poleg velike vzlet, ki jo je povzročil tvoj prerani odhod v tovarni, te bodo težko pogrešali žena, otroka in še posebej tvoja mama.

Zla usoda pač ni dovolila, da bi uspehe tudi žel, saj prehitro odhajaš od nas.

Naj se ti za vse opravljeno delo iz vsega srca zahvaljujemo, obenem pa obljubljam, da nas bo tvoje delo, vesel obraz, vedno spremljal pri naših nadaljnjih naporih.

Delavci TOZD Štikalni in zaščitni elementi — Dobropolje DO Avtomatika

Kako poteka investiranje v DO Elektrozeve

»Neustrezni delovni prostori so na stegenski lokaciji DO Elektrozeve že resno ovirali delo in povzročali slabo voljo med delavci. V prenovljenih prostorih, ki jih postopoma pridobivajo z adaptacijo, pa bo v tem smislu položaj precej izboljššan. Zato smo se obrnili na vodjo investicijskih služb Maksa Simončiča in ga povprašali, kako potekajo dela ter kaj bodo ta investicijska vlaganja pomenila za DO Elektrozeve.

Maks Simončič: »Kljub vse bolj omejenim možnostim investiranja in oteženim pogojem zaradi sanacije poslovanja so v DO Elektrozeve opazni premiki na področju investiranja. Bralci glasila ISKRA so že bili seznanjeni z odobritvijo investicijskega programa »MURA«. Izvajanje tega programa je vseskozi spremljano z zapletljivi denarne in upravne narave. Dogaja se, da formalne odobritve so, sredstev ni, potem sredstva so, pa so formalne odobritve zapadle, kar pa seveda trajnega padanja kupne moči dinarja niti najmanj ne moti (in seveda tudi obratno).

V letošnjem letu pa so vendarle začele prihajati v razvojne laboratorije in proizvodne enote sodobne elektronske merilne naprave, najboljših proizvajalcev kar jih stroka danes pozna. Delavcem strokovne službe, investicijske dejavnosti, ki oskrbuje dobavo te opreme, je pravo zadovoljstvo, ko vidimo žareče veselje bodočih uporabnikov teh naprav; in seveda tudi razumevanje prizadetih, ki še niso na vrsti. Tem skupinam je težko dokazovati, da prizadevanje strokovne službe žal nima nobenega vpliva na hitrejši dotok investicijskih sredstev in padanje kupne moči, ki ima za posledico iskanje dodatnih virov sredstev za kritje vsak dan večjih podražitev načrtovanih nabav. Za reševanje te težave smo dosegli visoko stopnjo podpor pri ZSLO, Izvršnem svetu SRS, SOZD Iskra in drugih pristojnih dejavnosti tako, da smo uspeli pridobiti dodatne kredite pod izjemno ugodnimi obrestnimi pogoji, brez česar bi nadaljevanje investicijskega programa ne bilo mogoče.

V tem novem okviru poteka adaptacija proizvodne hale v Stegnah 11. Adaptacija zajema predvsem izboljšanje toplotne izolacije delovnih prostorov. To izvajamo z izolacijo tlakov in proizvodnih prostorih, izolacijo fasade in strehe ter izboljšanjem grelno-pretlačevalnega sistema.

Vzporedno s temi posegi urejamo tudi notranjost proizvodne hale s premiki pregradnih sten, urejanji materialnih tokov tehnološkega procesa in posebnimi ukrepi za doseganje ustreznih klimatskih pogojev pri zaključnih fazah proizvodnega procesa, kot so:

Maks Simončič.

klimatsko mehanski preizkusni center, trakt umerjevalnic in servisni oddelki.

Spričo ohranjanja maloserijske narave proizvodnje, oblikujemo proizvodne prostore po načelu proizvodnih otokov, s čimer želimo doseči fleksibilno prilagajanje menjajočim se potrebam izdelavnega procesa glede na količino, obsežnost in kakovost. Trenutno imamo največje skrbi za zagotavljanje ustreznih skladiščnih prostorov, saj se pojavljajo zanimiva nasprotja v tem, da

RAZGOVOR S STANETOM GALJOTOM, VODJO ODELKA PRI BII

O pripombah k osnutku zakona o minulem delu

Na temelju javnih razprav in seje projektnega sveta za urejanje delitve OD po delu v SOZD Iskra je bil oblikovan predlog samoupravnega sporazuma o skupnih osnovah in merilih za delitev sredstev za OD na podlagi minulega dela. O tej temi je tekla tudi beseda na sestanku sekretarjev Iskrinih DO. Za podrobnejšo strokovno razlago predloga, oziroma pripomb k predlogu, smo se napotili k Stanetu Galjotu vodjo oddelka pri Biroju za industrijski inženiring, ki se strokovno ukvarja z oblikovanjem sistemov za delitev po delu v BII.

Povedal nam je:

V oblikovanju predloga sporazuma smo upoštevali pripombo v zvezi z upoštevanjem specifične gospodarjenja posamezne temeljne in delovne organizacije. Praktično to pomeni, da smo v členu, ki določa način oblikovanja mase sredstev za osebne dohodke na podlagi minulega dela upoštevali tudi kazalnike, ki so specifični za posamezne temeljne organizacije. To pomeni, da bodo lahko temeljne organizacije svobodneje izbirale kazalnike uspešnosti gospodarjenja in jih tudi uporabljale pri oblikovanju svojih aktov s področja minulega dela.

Pri oblikovanju mase za osebne dohodke na podlagi minulega dela, smo povečali tudi odstotek, oziroma delež, ki pripada posameznemu kazalniku. Ta delež smo povečali z 10-12 %, poleg tega pa predlog sporazuma omogoča poljubno oblikovanje posameznih kazalnikov. S takim načinom smo dosegli predvsem to, da bodo v temeljni organizaciji lahko postopno prehajali na nov način oblikovanja mase za osebne dohodke na podlagi minulega dela. Poleg tega bodo lahko upoštevali določen čas tudi obstoječe stanje, ter upoštevali svojo specifikko.

V predlogu tega sporazuma smo upoštevali tudi pripombo na račun inflacije, ki deluje tudi na osebne dohodke, to pa pomeni, da zneska OD, ki ga je prejel delavec, ne ugotavljamo za 5 let nazaj, temveč samo za eno leto. Tak pristop ne zahteva pretiranega zbiranja podatkov, poleg tega pa so vsi delavci, v enakem položaju pri pravicah do dela osebnega dohodka na podlagi minulega dela.

V predlog sporazuma smo vnesli tudi način primerjanja posameznih kazalnikov tako, da se posamezne tozid lahko primerjajo v podskupini ali skupini dejavnosti. Ta pripomba je upoštevana zato, ker so posamezne temeljne organizacije v naši SOZD po svoji dejavnosti tako specifične, da predstavljajo v določeni podskupini večino udeležencev. Zato je taka primerjava v podskupini neustrezna ali vsaj ne daje ustreznih rezultatov.

V času javne obravnave je bila dana pobuda za dopolnitev sporazuma tako, da bi delavec, ki se upokoji, dobil del pokojnine tudi na osnovi investicijskih vlaganj v tisti TOZD, v kateri je zadnjih pet let pred upokojitvijo vlagal, oz. združeval dela in sredstva.

ob razmeroma veliki gostoti gradnje elektronskih naprav v posameznih fazah proizvodnje ne moremo shajati brez večjih skladiščnih površin za shranjevanje izdelanih ohišij, ulitkov, embalaže in podobnih razsežnih podsestavov, katerih nabava in proizvodnja v manjših paketih tehnološko ni gospodarna.

Dodatna težava pri izvajanju tega dela investicijskega programa je v sočasnosti poteka adaptacijskih del in proizvodnega procesa pod isto streho.

Dogaja se pač, da enim ali drugim popustijo živci zaradi hrupa, prahu, zamakanja, oz. zaradi nedostopnosti gradbenim izvajalcem, ker v danem trenutku ni mogoč umik tekoče proizvodnje.

Računamo, da bomo pred koncem leta vselili prvo četrtno novo urejene hale; v kateri pa bomo morali postavljeno tehnološko linijo močno utesniti zato, da bo mogoč adaptacijski poseg v naslednjem pasu, kjer trenutno poteka redna proizvodnja. Vse seveda po načelu, da »proizvodni proces z adaptacijo ne sme biti moten.«

V zaključnem delu investicijskega programa, ki bo potekal nekako do srede leta 1985, bomo nabavili še za približno 500.000 dolarjev uvozne opreme in za približno 10 milijonov din domače opreme za proizvodnjo, razvoj in (če gre po sreči) celo nekaj drobtin za poslovodno dejavnost, čeravno je s tem mišljeno nekaj kopirnih strojev in peščica elektronskih kalkulatorjev. S slednjo pripombo želimo navesti tehniške skupine DO na nujno potrebo po hkratni modernizaciji tehnologije tako v tehniških kot poslovnih dejavnosti DO.

Ko bomo sprejemali nove odločitve za prihodnja investicijska vlaganja, bo potrebno upoštevati, da sodoben proizvajalec potrebuje tudi sodobna sredstva za obveščanje, vrednotenje, načrtovanje in ponovno odločanje.

Boris Čerin

Vsakoletno srečanje jubilarov dela

V petek, 21. t.m. so se po slavnostni seji delavskega sveta delovne organizacije Avtomatika, ki je bila posvečena 35-letnici njenega obstoja, zbrali v prostorih hotela Lev Ljubljana, na že tradicionalnem srečanju tudi jubilarji dela iz temeljnih organizacij Avtomatike in njene delovne skupnosti.

Jubilantom 10, 20 in 30-letnega dela v SOZD Iskra sta podelila priznanja Janka Lazarevič in predsednik poslovnega odbora Marcel Božič. Ob tej priložnosti se je predsednik poslovnega odbora tudi zahvalil vsem prisotnim za prispevek, ki so ga v vseh letih dali pri izgradnji in razvoju svojih temeljnih organizacij oz. delovne organizacije Avtomatika.

TELEMATIKA – Programsko razvojna služba, Inventivna dejavnost

REZULTATI NATEČAJA ZA IDEJNO TEHNIČNO REŠITEV OPTIČNEGA INDIKATORJA POZIVA NA CENTRALAH Z ROČNIM POSREDOVANJEM (LB)

Strokovna komisija v sestavi: Marjan Čarman, Marjan Dežman, Jože Jerončič, Karel Makovec, Viljem Peterelj in Miha Unk je pregledala in ocenila 2 idejni rešitvi, ki so ju na natečaj poslali 3 avtorji in odločila:

Nagrado 20.000 din si delita avtorja: FRANJO CURANOVIČ in JANEZ ERČULJ.

Druga idejna rešitev ne izpolnjuje dveh bistvenih pogojev razpisa: v stanju aktivnega delovanja indikatorja je poraba večja od 2 A; ni bila podana konstrukcijska rešitev indikatorja.

Vsem avtorjem se za sodelovanje iskreno zahvaljujemo!

Sestavljalci podlag sporazuma te pobude nismo upoštevali, ker smo smatrali, da bi bilo to vprašanje potrebno rešiti enotno za vso Slovenijo in bi bilo v tem smislu potrebno spremeniti tudi veljavni zakon o pokojninskem zavarovanju. To pa predvsem zato, ker bi bili v takšnem primeru delavci iz različnih delovnih organizacij v neenotnem položaju glede pridobivanja pokojnine.

Do 31. 12. naj bi bil obravnavan sporazum, kot so sklenili na sestanku DO v SOZD Iskra, sprejet v vseh TOZD Iskre. Sam Zakon o razširjeni reprodukciji in minulem delu po svoji vsebini

obdeluje zelo zahtevno problematiko, jasno pa je tudi, da samoupravni sporazum, ki to vprašanje ureja v SOZD ni enostaven za razumevanje, in bodo zato posamezni strokovni delavci in družbeno politične organizacije morale vložiti še dokaj truda, da bodo v svojih sredinah ustrezno tolmačile vsebino ter prednosti, ki jih prinaša ta sporazum v primerjavi z obstoječim načinom obravnavanja vprašanja o skupnih osnovah in merilih za OD na podlagi minulega dela.

mak

SOZD ISKRA IZOBRAŽEVALNI CENTER, LJUBLJANA

V skladu s programom zagotavljanja kakovosti elektronskih elementov po sistemu IS 9000 v Iskri, sklepom KPO SOZD Iskra in področnega kolegija za kakovost o uvajanju tega sistema,

razpisujemo STROKOVNO USPOSABLJANJE po programu:

Izvajanje sistema IS 900

od 8. do 10. 10. 1984

Strokovno usposabljanje je namenjeno glavnim kontrolorjem in vodjem preizkusnih laboratorijev ter njihovim namestnikom v sistemu IS 9000.

Sistem za zagotavljanje kakovosti elektronskih elementov IS 9000, (skrajšano sistem IS 9000) je sistem elektronskih elementov ocenjene kakovosti, temelji na osnovah, ki so v celoti prevzete iz ustreznih mednarodnih sistemov in pospešuje Iskrin izvoz elementov višjega kakovostnega razreda. Glavni kontrolor s svojimi pooblaščenimi sodelavci je organizator in nosilec sistema IS 9000 v organizaciji združenega dela, ki proizvaja elektronske elemente ter mora zato temeljito obvladati vse podrobnosti sistema IS 9000. To znanje pridobi na tem seminarju.

VSEBINA: 1. Osnove sistema IS 9000

Razvoj in vzpostavitev sistema

Zagotavljanje kakovosti elektronskih elementov po IS 9000

Zgradba zagotovitvenih standardov

Organizacija in funkcioniranje sistema

2. Postopki ocenjevanja kakovosti

Naloge proizvajalcev elementov

Kvalifikacijska odobritev elementov

Spološne zahteve za kontrolo

Kontrolo kakovostne ustreznosti

Sistem spuščanja v prodajo

Overjeni zapisi o preizkusih

VODJA PROGRAMA: Zoltan ZEMLJIČ, ing., Iskra IEZE, DSSS, Ljubljana

ČAS IN KRAJ: s programom strokovnega usposabljanja bomo pričeli 8. 10. 1984 ob 9. uri v hotelu Transturist, Škofja Loka. Zaključek seminarja predvidevamo 10. 10. 1984 ob 18. uri.

CENA strokovnega usposabljanja: v ceno 11.100 din so vključeni penzijski stroški in kotizacija. Za navedeno ceno bodo TOZD prejele račun na podlagi podpisane prijavnice. Potne stroške si uredijo udeleženci v svojih TOZD oz. DSSS.

PRIJAVE: prijavnice pošljite najkasneje do 4. 10. 1984 na naslov: SOZD Iskra, Izobraževalni center, Ljubljana, Trg revolucije 3-XI.

Podrobnejše informacije lahko dobite pri vodji programa Zoltanu Zemljiču, tel. št.: 061 576-231, ali pri vodji področja kakovosti v vaši DO.

SOZD ISKRA, Izobraževalni center, Ljubljana

razpisuje strokovno usposabljanje po programu:

Optimiziranje in stroškovna kontrola proizvodnje

od 8. do 12. oktobra 1984

V razmerah zaostrenih pogojev gospodarjenja se, še bolj kot kdajkoli doslej, kaže potreba po obvladovanju proizvodnega procesa ter po stroškovni kontroli posameznih segmentov proizvodnje. Glavna poslovna usmeritev Iskre je izvozna usmeritev prestrukturiranega proizvodnega programa, doseganje ugodnejše akumulacije, zmanjšanje uvozne odvisnosti ter polna zaposlenost delovnega kolektiva.

Optimiziranje proizvodno-prodajnega programa po kriterijih poslovnosti, krmiljenje proizvodnje glede na tekoče rezultate poslovanja, sprotno zasledovanje stroškov proizvodnje, kalkulacije stroškov z vidika poslovne strategije ter analiza vrednosti so elementi za doseganje začrtane poslovne politike OZD.

Seminar je namenjen: planerjem, razvijalcem, tehnologom, računovodskim delavcem, vodjem del v proizvodnji ter ostalim, ki se pri svojem delu srečujejo z odločitvami v proizvodnji in s kreiranjem poslovne politike.

Udeleženci seminarja bodo prejeli gradivo kot pripomoček za samostojno delo na teh področjih; vključena bo tudi demonstracija računalniškega reševanja posameznih primerov.

VSEBINA: 1. Optimiziranje proizvodnje

2. Stroškovna kontrola proizvodnje

3. Analiza vrednosti

NOSILEC PROGRAMA: SOZD Iskra, Izobraževalni center, Ljubljana

VODJA PROGRAMA: Božo Lampič, dipl. ekon., Iskra KIBERNETIKA — DS ATS, Kranj

ČAS IN KRAJ: s strokovnim izpopolnjevanjem bomo pričeli 8. 10. 1984 ob 9. uri v hotelu Transturist, Škofja Loka. Zaključek seminarja bo predvidoma 12. 10. 1984 ob 18. uri.

CENA: v ceno 15.800 din so vključeni penzijski stroški in kotizacija. Za navedeno ceno bodo TOZD prejele račun na podlagi podpisane prijavnice. Potne stroške si uredijo udeleženci seminarja v svojih TOZD oz. DSSS.

PRIJAVE: prijavnice pošljite najkasneje do 2. 10. 1984 na naslov: SOZD Iskra, Izobraževalni center, Ljubljana, Trg revolucije 3. E-11, Sonja Vrhovec.

Podrobnejše informacije lahko dobite pri vodji programa B. Lampiču, tel. št.: 064 28-269 ali v Izobraževalnem centru, tel. št.: 061 576-222-212.

Iskra v Španiji

Na španskem tržišču je Iskra prisotna že dobri dve desetletji, vendar le z bolj simboličnimi vsotami. Letošnji izvoz bo znašal predvidoma okoli 600.000 dolarjev, z otvoritvijo skupnega predstavništva z Ljubljansko banko pa naj bi se prihodnje leto povečal vsaj za dvakrat.

Sredi poletja je Iskra z Ljubljansko banko odprla v Barceloni skupno predstavništvo, njegov direktor pa je postal dolgoletni Iskraš in v zadnjih treh letih tudi direktor predstavništva Ljubljanske banke v Madridu Marko Bojc. Njegov službeni obisk v domovini smo izkoristili za predstavitev Iskrinega nastopa v Španiji.

Morda najprej nekaj besed o dosedanjem Iskrinem sodelovanju s španskimi firmami oziroma tamkajšnjim tržiščem?

»Iskra je v Španiji prisotna že vrsto let, vendar bolj z zanemarljivimi zneski. Že pred dvema desetletjema je Iskra prodala eni od tamkajšnjih firm licenco za proizvodnjo multiplexa, vrsto let pa deluje tamkaj tudi tovarna števec, ki proizvajajo po Iskrini tehnologiji. Tovarna števec je blizu Barcelone, zaposluje okoli 80 ljudi in je v ostri domači in svetovni konkurenci precej uspešna. Preko nje prodaja Iskra tiste števec, ki jih ta firma sama ne izdeluje. No, v Iskrinem sodelovanju s španskim gospodarstvom je bilo še nekaj kooperacijskih poskusov na širokopotrošnem področju, ki pa niso dali pravih rezultatov.«

Lahko bi torej rekla, da kot vodja skupnega predstavništva Iskre in Ljubljanske banke, delovati je začelo 1. julija, dobesedno orjete ledino?

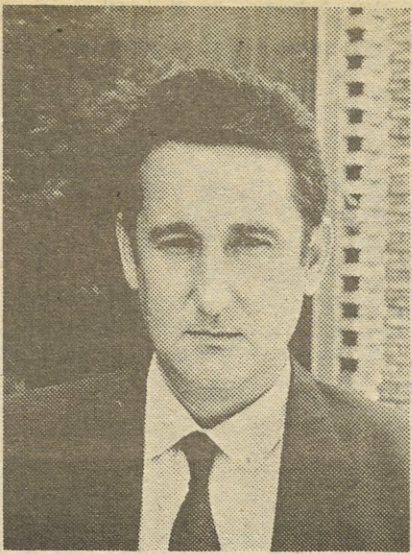
»Lahko bi rekli tako, ja, čeprav sem v zadnjih treh letih kot predstavnik Ljubljanske banke v Španiji in sicer v dogovoru z gospodarsko zbornico in Iskro, vsaj polovico svojega časa namenil raziskovanju Iskrinih možnosti na španskem tržišču. Letošnji Iskrin izvoz v Španijo bo predvidoma dosegel okoli 600.000 dolarjev. Že prihodnje leto upam, da ga bomo vsaj podvojili.«

In kje vidite največje možnosti?

»Mnogo je seveda odvisno od proizvodnih programov. Prepričan sem, da ima trenutno največ možnosti program avtoelektričnih izdelkov, saj smo v zadnjih dveh letih pridobili pri španskem proizvajalcu avtomobilov Ceatu ateste za Iskrine zaganjalnike in alternatorje. Po prekinitvi sodelovanja med Ceatom in italijanskim Fiatom so se možnosti Iskre zelo povečale in računam, da se bomo uvrstili med pomembnejše dobavitelje tako imenovane prve vgradnje.«

So morda tudi kakšne možnosti na področju višjih oblik tržnega sodelovanja?

»Prav te dni sem se v več Iskrinih tovarnah že dogovarjal za uresničitev določenih idej, oziroma o možnostih za vzpostavitev višjih oblik sodelovanja, in to v smislu kooperacij. Poudaril bi

Marko Bojc.

rad, da je špansko gospodarstvo nekje na podobni stopnji razvoja kot jugoslovansko in ima Iskra tudi zato precejšnje možnosti.«

Morda besedo o Iskrinem uvozu iz Španije?

»Naše predstavništvo v Barceloni ne bo skrbelo samo za izvoz, pač pa tudi za uvozne posle. Povprečne izvozne cene španskega blaga so namreč precej nižje, kot blaga iz drugih zahodnoevropskih držav. Iskra bi se morala zato, vsaj na nekaterih področjih, bolj usmeriti na nakupe v Španiji.«

Morda še beseda ali dve o samem predstavništvu?

»Predstavništvo je v centru Barcelone, in sicer v reprezentančni zgradbi Žüriške zavarovalnice. Za zdaj sva v predstavništvu zaposlena jaz in sekretarka.«

Pa boste sam zmoželi vse te naloge?

»Gotovo ne. Zelo računam na pomoč kolegov iz Iskre Commerce in iz celotne Iskre. Menim, da bomo morali čez dve leti ocenjevati naše delo v Španiji in tudi oceniti ustreznost sedanje organiziranosti: bomo nadaljevali s skupnim predstavništvom, bo treba ustanoviti lastno predstavništvo ali lastno trgovsko—distribucijsko organizacijo ali kaj drugega? Ne vem, prepričan pa sem, da bomo v obdobju dveh let to že lahko ocenili.«

Lado Drobež

Cirilu Pokornu v slovo

Pred kratkim, ko si odhajal na svoj zadnji dopust pred upokojitvijo, smo se bežno pozdravljali, češ, po dopustu se bomo pa bolj temeljito poslovili, tako kot se spodobi, ko gre dolgoletni član, mojster starega kova v pokoj. Nismo slutili, da smo se takrat obenem že za vedno poslovili. Sam si se hotel sicer čimbolj neopazno umakniti, tako težko ti je bilo zapustiti kolektiv. Bil si tako navezan nanj, tako si živel z delom, kot je lastno le starejši, tvoji generaciji. In morda ti je ravno ta navezanost in predanost delu dajala moči, da si zatajeval in premagoval bolezen, ki te je strlala čim si izpregel. Zato smo ob žalostni novici vsi osupnili in nismo mogli verjeti, da je to res.

Vsem si nam še vedno v spominu kot tih, skromen, nevsiljiv, vendar povsod prisoten. S svojimi bogatimi izkušnjami in še posebej s svojim človeškim odnosom do sodelavcev si dal pečat delavnice, ki smo ji rekli kar Pokornova delavnica. In čeprav to delo, delo s pločevino in v ropotu ni bilo preveč nežno, si imel velik občutek za lepoto, za naravo. To si izpričal v globoko občutenih fotografijah osamljenih kozolcev in šiirnih polj, za katere si prejel na razstavah tudi priznanja. In ravno, ko bi se temu lahko res posvetil, je vsega konec. Vendar pa boš v naših mislih ostal še dolgo, kot zvest sodelavec, ki ni mogel preživeti ločitve od svojega kolektiva.

Sodelavci iz TOZD MKD Kranj

Bogdanu Strahu v slovo

Presenetila nas je vest, da si nas v torek, 25. 9. 1984, še poln življenjske energije in načrtov, za vedno zapustil.

Življenjsko pot si začel pred sedemindesetimi leti v Mirkina Dolenskem. Šolanje si dokončal v Ljubljani in se 1949. leta zaposlil kot elektrotehnik za šibki tok v Kranjski ISKRI, kjer si sodeloval pri razvoju polprevodniške tehnologije v njenih začetnih korakih.

Kasneje te je življenje pripeljalo v Ljubljano. Z današnjim TOZD CAOP si živel od zametkov dalje in prispeval svoj delež k njegovi uveljavitvi. Ukvarjal si se z organizacijo poslovanja in uvajanjem računalniških obdelav podatkov. Pri svojem delu si bil vreden in natančen, predvsem pa si se izkazal kot izvrsten vsebinski in estetski oblikovalec delovnih obrazcev.

Do nas si bil tovariški in vedno pripravljen priskočiti na pomoč. S tvojim odhodom je med nami zazijala praznina, saj smo izgubili dobrega tovariša in sodelavca.

Ohranili te bomo v trajnem spominu!

Sodelavci iz TOZD CAOP

Časopisne novice

V temeljni organizaciji Elementi — Iskre — Telematike načrtujejo, da bodo letos izvozili za 2 milijona dolarjev izdelkov na konvertibilna tržišča. Načrt je enak lanskemu.

Proizvodni program je sicer usmerjen za potrebe drugih enot delovne organizacije. Pravkar vpeljujejo v proizvodnjo nove izdelke, ki bodo nadomestili pomemben del sedanjega uvoza Iskre—Telematike. Samo z izdelkoma kot sta vilnično stikalo za telefonski aparat in miniurni rele bodo nadomestili več kot milijon dolarjev letnega uvoza s konvertibilnega tržišča.

Interna proizvodnja za potrebe Telematike predstavlja približno 60% skupne proizvodnje, drugih 40% pa namenja zunanjim kupcem, od tega 74% konvertibilnemu izvozu. Lani so največ izvozili v Turčijo, letos pa dosejajo najboljšo prodajo v Iranu. Pri tem velja omeniti, da na tujih tržiščih dosejajo tudi solidne cene, saj je lanski ostanek dohodka ustvarjen predvsem s konvertibilnim izvozom. Letošnja naročila na temelju podpisanih pogodb kažejo, da bo temeljna organizacija lanske zadolžitve preseгла. Glas, Kranj.

Jedinstvo iz Prištine je objavilo obširen članek o modernizaciji železnškega gospodarstva na Slovenskem. V njem pravi: »Strokovnjaki Prometnega inštituta železnškega gospodarstva v Ljubljani so sestavili načrt za izdelavo računalniškega informatorskega sistema, ki omogoča, da na vseh železniških postajah na Slovenskem ugotavljajo stanje transportnih sredstev in s tem zasledujejo njihova gibanja na progah v republiki. Ker gre za zapleten računalniški sistem z vodenjem in krmiljenjem prometa, si je ta inštitut izposodil od Iskre in še nekega ameriškega podjetja naprave, s katerimi je testiral usposobljenost oseba po eni strani in po drugi pretok železnškega prometa na progi Jesenice—Zalog—Dobova. Preizkus je dal zelo dobre rezultate. Demonstraciji delovanja sistema so prisostvovali tudi predstavniki železnških podjetij iz drugih republik.«

V začetku avgusta so v Kranju v naselju Planina odprli novo, PTT enoto 64105 Kranj. Stavba, v kateri ima pošta svoje prostore, je nova, vendar vsa dela še niso končana. Do prihodnjega leta je namreč načrtovana še montaža Iskrine telefonske centrale. Za krajane Planine je nova pošta težko pričakovana pridobitev. PTT novice.

Letos bo Iskra—IEZE Feriti Ljubno v svojih enotah na Ljubnem in v Solčavi izdelala približno 2 milijona korektorjev linearnosti, kar predstavlja eno tretjino celotne evropske proizvodnje teh elementov za televizorje. 80% korektorjev linearnosti izvozijo v glavnem v Veliko Britanijo in ZRN. Drugih 20% je namenjenih domačima proizvajalcema televizorjev Gorenju in Iskri. Delo.

Novinar Nedeljskega dnevnika France Stele se je pogovarjal z Jožetom Vilfanom, v.d. glavnega urednika revije Bit. Na vprašanje, kakšna je primerjava našega računalnika z razvitim svetom, je dejal: »Kot družba na področju računalništva zaostajamo, kar zadeva hišne računalnike pa komunikacij med posamezniki kljub carinski zapori ni bilo mogoče ustaviti. V Angliji imajo sedaj 75% rast števila hišnih računalnikov na leto; v ZDA je rast polovična od pričakovane. Bitka za kupca je velika, znižujejo cene, preostala sta v glavnem samo še dva proizvajalca. Hkrati pa ugotavljajo spremembo zanimanja za programe. Video igre so z 90% vseh teh programov padle na 50%. Narašča proizvodnja programov z resno vsebino in informacijskih storitev, ki jih ponujajo različna podjetja.

V Angliji imajo več kot 2 milijona hišnih računalnikov, v Jugoslaviji, recimo, nekaj desetisoč. V Sloveniji je po ocenah od 10 tisoč do 20 tisoč hišnih računalnikov. V primerjavi s številom Angležev bi torej v Jugoslaviji lahko imeli 800 tisoč hišnih računalnikov. Naši proizvajalci pa začenjajo proizvodnjo nekako sramežljivo. Zakaj ne nastavijo serije na 100 tisoč? Potem Iskrin HR-40, ki naj bi ga do konca leta izdelali v seriji tisoč kosov, gotovo ne bi stal deset starih milijonov.

Zbral in uredil Marjan Kralj

Mojci Zadnikar-Škraba v slovo

Nemi in praznih pogledov strmino, neurejene misli pa kar ne dovolijo verjeti, da te res ni več med nami.

Ko si pred dobrimi štirinajstimi leti iz šolskih klopi prišla k nam, si že bila takšna, kot smo te poznali vsa poznejša leta. Tih, poštena in izjemno pridna. Takrat smo le slutili, da je že do tedaj le malokrat posvetil sončni žarek v tvoje življenje. Bilo je kot potok, ki ga bregovi neprijazno premetavajo okoli neprichakovanih zavojev in mu ostre skale v globini zadajajo rane, ki pa se na površju ne poznajo.

A vemo, da je ta tok z velikanško življenjsko silo, z voljo, odpovedovanjem in marljivostjo le prehajal v mirnejše vode.

Vsi, res prav vsi, prijatelji in sodelavci, smo se s teboj vred iskreno veselili tvojih smelesjih načrtov in bolj vedrega pogleda v bodočnost.

Toda prav na pragu drugačnega, novega in z več radosti napolnjenega življenja, te je usoda skušala še enkrat. Še nisi dobro nisi popestovala svojega Mihca, zraslega v komaj osnovani družinici, že je nepredvidljiva in zahrbtna bolezen preglasila veselje in kruto zaustavila tvojo pot.

Kruto in nepravično, a dokončno.

Mojca, ne bomo te pozabili.

Sodelavci Marketinga

SOZD ISKRA, IZOBRAŽEVALNI CENTER

razpisuje

specialistično izpopolnjevanje strokovne izobrazbe po programu:

RAČUNALNIŠKO PODPRTA SIMULACIJA POSLOVNEGA ODLOČANJA

v času od 18. — 20. in 22. 10. 1984

Specialistično izpopolnjevanje z uporabo računalnika, spremljevalca sobnosti, ki bo prvič uporabljen v programu izobraževanja delavcev v mednarodnem poslovanju Iskre, je namenjeno udeležencem 3. Zunanjetrgovinske šole v Iskri.

Vodenje poslovanja v konkurenčnem boju je izredno zahtevna naloga. Simulacija poslovanja odločanja bo omogočila, da bodo udeleženci odločali o poslovanju podjetja, spoznali posledice odločitev in jih tudi popravljali. Rezultate poslovanja bodo primerjali s plani poslovanja, ki bodo izdelani za obdobje 3 let v naprej. Poslovna igra bo dala odgovor na to, katera skupina udeležencev je bila najbolj uspešna pri vodenju podjetja v enakih pogojih tekmovanja med enakimi podjetji.

Ste pripravljeni napredovati v strokovnem vodenju o poslovnem odločanju?

VSEBINA:

1. Obrazložitev zasnove igre
2. Oblikovanje politike podjetja in konkretizacije letnih planov
3. Izvajanje simulacije v normalni podjetniški konkurenci

NOSILEC PROGRAMA: SOZD Iskra Izobraževalni center Ljubljana

VODJA PROGRAMA: Bogdan PELC, dipl. ekon.

ČAS IN KRAJ: S programom specialističnega programa bomo pričeli 18. 10. 1984 ob 8. uri v hotelu Transturist, Škofja Loka. Zaključek seminarja predvidevamo 22. 10. 1984 ob 12. uri.

CENA: V ceno 13.000 din so vključeni vsi stroški izobraževanja. Za navedeno ceno bodo TOZD prejele račun na podlagi podpisane prijavnice. Potne stroške si uredijo udeleženci v svojih TOZD oziroma DSSS.

PRIJAVE: Prijavnice pošljite najkasneje do 4. 10. 1984 na naslov SOZD Iskra, Izobraževalni center, Ljubljana, Trg revolucije 3, Sonja Vrhovec. Podrobnejše informacije o vsebini izpopolnjevanja lahko dobite na tel. št.: 061/222—212.

Permanentne vstopnice za plavanje

V mesecu oktobru je možno dobiti permanentne vstopnice za plavanje v zimskem in letnem bazenu v Kranju, za sezono 84/85. Cena vstopnice je 300 din.

Vstopnice se dobijo pri Rajku Kožarju, tel.: 29-52, kjer dobite tudi vse dodatne informacije.

Aerobika za ženske

Komisija za šport in rekreacijo pri SKDO Kibernetika organizira vsak ponedeljek v času od 19.30 do 21.00 v športni dvorani na Planini AEROBIKO ZA ŽENSKO. Pričetek vadbe bo v ponedeljek 1. oktobra 1984.

Dopisujte v Iskro

Izlet na Viševnik in Draške vrhove

Planinska sekcija DO ISKRA Kranj bo priredila v soboto, 5. oktobra 1984 zanimiv izlet v sosedstvo Triglava na Viševnik in Draške vrhove.

Autobus nas bo ob 6. uri prepeljal izpred hotela Creina na Rudno polje na Pokljuki. Od tod bomo krenili po običajni poti na Viševnik (2050 m; 1,5 ure). Po krajšem počitku bomo sestopili na Srenjski preval (1990 m), potem pa se povzpeli na Mali Draški vrh (2132 m; 45 min.). Nato se bomo spustili na Studorski preval in se z njega povzpeli na Veliki Draški vrh (2243 m-1 ura). Vračali se bomo po isti smeri in nadaljevali čez planino Konjščico in Uskovnico v bohinsko Srednjo vas, kjer nas bo čakal avtobus. Skupaj bo zmrno težke hoje 6 ur. Turo priporočamo predvsem zato, ker vodi po sicer lepem, a malo obiskanem gorskem višavju.

Ker so v tem času že možne razmeroma nizke temperature, priporočata vodnika I. Kloar in L. Zelnik dobro planinsko opremo. Cena prevoza bo 300 din.

Prijave in vplačila sprejema Volga Pakj iz tajništva DO ERÖ, tel.: 2811 do srede, 2. oktobra.

ISKRA — glasilo delovnega kolektiva SOZD Iskra — Industrija za elektroniko, telekomunikacije, elektromehaniko, avtomatiko in elemente — Ljubljana

— Glavni urednik: Pavle Gantar, pomočnik glavnega urednika: Mijoš Pavlica, odgovorni urednik: Dušan Željenzov, tehnični urednik: Janjo Colnar, novinar: Mara Ovsenik.

— Ureja uredniški odbor: Alojz Boc (Kibernetika), Špela Dittrich (Avtomatika), Lado Drobež (Iskra Commerce), Stane Fleischman (Široka potrošnja), Milan Krapež (IEZE), Kazimir Mohar (Telematika), Marko Rakušček (Avtoelektronika) — Izhaja tedensko — Rokopisov ne vračamo.

— Naslov: Ljubljana Trg revolucije 3, tel.: 213-213, int.: 34-95 do 34-98 — Tisk: Časopisno-podjetje PRAVICA—DNEVNIK, Ljubljana.

Po mnenju sekretariata za informacije IS SRS je glasilo oproščeno plačila temeljnega davka od prometa proizvodov.